
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Zamora Navarro, Laura; Pastor Castro, Victor, dir. Com treballen els centres educatius el patrimoni cultural de la ciutat de Sabadell en l'etapa de l'Educació Infantil?. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2024. (Grau en Educació Infantil)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/298791>

under the terms of the license

COM TREBALLEN ELS CENTRES EDUCATIUS EL
PATRIMONI CULTURAL DE LA CIUTAT DE
SABADELL EN L'ETAPA DE L'EDUCACIÓ INFANTIL?

TREBALL FINAL DE GRAU

INFORME FINAL

LAURA ZAMORA NAVARRO

TUTOR: VICTOR PASTOR

DPT. DE DIDÀCTICA DE LES CIÈNCIES SOCIALS

CONVOCATÒRIA ORDINÀRIA

GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL, GRUP 62
FACULTAT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ

CURS 2023 - 2024

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

RESUM:

La ciutat de Sabadell destaca per un valor ric en transcendència i història, com també d'un valuós patrimoni local, que es converteix en un entorn i un escenari ple d'oportunitats per a descobrir, ensenyar i aprendre en les escoles educatives del municipi, principalment en els primers anys de vida. El present Treball Final de Grau, aspira a donar llum i visualització a la qüestió principal i inicial del document; Com treballen els centres educatius el Patrimoni Cultural de la ciutat de Sabadell en l'etapa de l'Educació Infantil?

CONCEPTES CLAU: Ciències Socials; Patrimoni Cultural; Sabadell; Educació Infantil; Procés d'Ensenyament - Aprenentatge; Centres Educatius.

RESUMEN:

La ciudad de Sabadell destaca por un valor rico en trascendencia e historia, así como de un valioso patrimonio local, que se convierte en un entorno y un escenario lleno de oportunidades para descubrir, enseñar y aprender en las escuelas educativas del municipio, principalmente en los primeros años de vida. El presente Trabajo Final de Grado, aspira a dar luz y visualización a la cuestión principal e inicial del documento; ¿Cómo trabajan los centros educativos el Patrimonio Cultural de la ciudad de Sabadell?

CONCEPTOS CLAVE: Ciencias Sociales; Patrimonio Cultural; Sabadell; Educación Infantil; Proceso de Enseñanza - Aprendizaje; Centros Educativos.

ABSTRACT:

The city of Sabadell stands out for a value rich in transcendence and history, as well as a valuable local heritage. Sabadell becomes an environment and a scenario full of opportunities to discover, teach and learn in the educational schools of the municipality, mainly in the first years of life. This Final Degree Project aims to shed light and visualization on the main and initial question of the document; How schools work the Cultural Heritage of the city of Sabadell?

KEY CONCEPTS: Social Sciences; Cultural Heritage; Sabadell; Early Childhood Education; Teaching - Learning Process; Schools.

TAULA DE CONTINGUTS:

1.	PLANTEJAMENT I INTRODUCCIÓ DEL TREBALL FINAL DE GRAU:	5
2.	OBJECTIUS:	6
3.	MARC TEÒRIC:	7
3.1.	QUÈ SÓN LES CIÈNCIES SOCIALS?	7
3.2.	QUIN ÉS EL VALOR DE L'ENTORN?.....	8
3.3.	QUÈ ÉS EL PATRIMONI HISTÒRIC I CULTURAL?	9
3.3.1.	QUE ÉS EL PATRIMONI CULTURAL INTAGIBLE O IMMATERIAL?	10
3.3.2.	QUE ÉS EL PATRIMONI CULTURAL TANGIBLE O MATERIAL?.....	10
3.4.	QUINA IMPORTÀNCIA TÉ L'EDUCACIÓ INFANTIL?	12
3.4.1.	QUE DIU EL CURRÍCULUM EN VERS L'EDUCACIÓ INFANTIL I EL VALOR DE L'ENTORN?.....	13
3.5.	QUE VOL DIR SER UN DOCENT EN L'ÀMBIT DE L'EDUCACIÓ INFANTIL?	14
3.5.1.	QUIN ÉS EL VALOR DEL MEDI I L'ENTORN FÍSIC, SOCIAL I CULTURAL COM A AGENT EN LA FORMACIÓ DOCENT?	15
4.	PLA DE TREBALL:.....	16
5.	METODOLOGIA:.....	19
5.1.	METODOLOGIA ESCOLLIDA DE LA CERCA:	19
5.2.	CONTEXT DE LA CERCA:	20
5.3.	SELECCIÓ DELS PARTICIPANTS:	20
5.4.	INSTRUMENT DE CERCA:	21
6.	ANÀLISI I INTERPRETACIÓ DELS RESULTATS:	22
6.1.	DADES DELS CENTRES EDUCATIUS PARTICIPANTS:	22
6.2.	ANÀLISI I INTERPRETACIÓ DE LES ENTREVISTES ALS PARTICIPANTS:.....	23
7.	CONCLUSIONS, LIMITACIONS I PROJECCIONS:	26
7.1.	CONCLUSIONS FINALS:	26
7.2.	LIMITACIONS:	29
7.3.	PROJECCIONS:	30
8.	REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES:	31
9.	ANNEXOS:.....	33

JUSTIFICACIÓ DE LES MODIFICACIONS:

En aquest primer punt del Treball de Final de Grau, hi apareixen reflectits el conjunt d'indicadors de les modificacions portades a terme en vers a les retroaccions del primer i el segon lliurament. Tanmateix, per tal de fer més senzilla la mostra dels punts modificats, s'ha fet ús de colors i línies, per així fer-ho més visual. A continuació, s'esmenten tots els canvis i simbolismes que hi presenta el treball:

1. PLANTEJAMENT I INTRODUCCIÓ DEL TREBALL FINAL DE GRAU:

Aquest apartat es troba amb una línia de color **marró fort** a dalt i un altre a baix de l'escrit, de tal manera que indica que tot aquest text ha estat novament plantejat, ja que la metodologia i l'abordatge del document ha estat canviant radicalment en relació amb la primera evidència.

2. OBJECTIUS:

En el punt 2 del treball, es troba escrit de **color marró** aquells continguts replantejats i adaptats a la nova visió del treball, com són, la qüestió inicial que donà nom al títol del treball, l'objectiu general i els dos objectius específics.

3. MARC TEÒRIC:

En aquest punt, tots els termes afegits es troben escrits de **color veig** o en el cas de ser molt extensos amb una línia de color veig a dalt i un altre a baix del text.

9. ANNEXOS:

En l'apartat 9 del document, concretament en el punt **9.2. MAPA TERRITORIAL CENTRES EDUCATIUS** s'ha incorporat una llegenda, amb uns determinats ítems i simbolismes en **color marró fort**, per tal de realçar i constatar el nivell socioeconòmic de l'entorn educatiu de les escoles seleccionades.

Totes les indicacions anteriors són les modificacions efectuades en relació als comentaris obtinguts en els informes de seguiment, tant en l'inicial, com en el de continuïtat. Endemés, cal mencionar que en aquest lliurament final s'ha incorporat de manera completa el punt **7. CONCLUSIONS, LIMITACIONS I PROJECCIONS**.

1. PLANTEJAMENT I INTRODUCCIÓ DEL TREBALL FINAL DE GRAU:

L'etapa educativa Infantil desencadena un paper fonamental en el desenvolupament integral dels nens i nenes, ja que no només vetlla per la transmissió de continguts acadèmics, sinó va un pas més enllà i potencia termes com els valors, la moralitat, les habilitats socials, el sentit d'identitat cultural, entre d'altres. El present Treball Final de Grau, pretén explorar de manera detallada una anàlisi de com els centres educatius de la ciutat de Sabadell treballen i aborden el concepte d'educació patrimonial i cultural en la primera etapa educativa, és a dir, en l'Educació Infantil.

Tanmateix, cal tenir en consideració el nucli de la proposta, la ciutat de Sabadell, aquesta destaca per un valor ric en transcendència i història, com també d'un valuós patrimoni local, que es converteix en un entorn i un escenari ple d'oportunitats per a descobrir, ensenyar i aprendre en les escoles educatives del municipi, principalment en els primers anys de vida. Altrament, l'acompanyament i la conservació del patrimoni cultural de la localitat en qüestió, reforça l'arrelament, els fonaments i els antecedents socialment rellevants de l'entorn que envolta als més menuts.

Paral·lelament, durant el transcurs del document, es vol donar resposta a la qüestió principal i inicial del treball; Com treballen els centres educatius el Patrimoni Cultural de la ciutat de Sabadell en l'etapa de l'Educació Infantil?

Així analitzant les estratègies pedagògiques emprades per a les institucions educatives de la ciutat en vers al procés d'ensenyament – aprenentatge, com també l'aproximació i alhora la introducció del patrimoni cultural de Sabadell. Endemés, de cercar i explorar com s'integren els continguts històrics, transcendents i tradicionals de la localitat, per tal de proporcionar una visió absoluta de com les institucions escolars inclouen la temàtica patrimonial a les noves generacions. Arran d'això, és essencial mencionar que la font d'informació principal de la recollida de dades és gràcies a la formulació de les entrevistes produïdes al grup mestre seleccionat, concretament, als agents educatius i als professionals docents dels diversos centres educatius ubicats en els diferents districtes de la ciutat. A través d'aquesta anàlisi es precisa cercar la importància d'incloure el terme educació patrimonial en les edats primerenques, reconeixent així el potencial i l'enriquiment del terme en qüestió, els antecedents locals. A més a més, de descobrir i analitzar les principals amenaces i debilitats dels valors del patrimoni cultural del territori Sabadellenc.

Per les raons citades amb anterioritat, el present Treball Final de Grau, aspira a donar llum i visualització al fenomen, com també la rellevància de com les escoles educatives de Sabadell tenen una funció essencial en la transmissió del patrimoni cultural de la ciutat en la qual resideixen els nens i nenes, principalment aquells que es troben en l'Educació Infantil, per així, entendre, contribuir i valorar els avantpassats i les arrels culturals de la ciutat en la qual viuen.

2. OBJECTIUS:

En el present apartat s'exposa l'objectiu general del treball final de grau, com també aquells objectius més concrets en vers a la temàtica escollida, amb els quals es pretén portar a terme amb èxit la recerca i la resposta a la qüestió principal "Com treballen els centres educatius el Patrimoni Cultural de la ciutat de Sabadell en l'etapa de l'Educació Infantil?". Tanmateix, és fonamental mencionar el plantejament de diversos objectius establerts, per aquesta raó, en un primer moment s'esmenta el cercador inicial que va encaminat a donar resposta al títol del document a través d'una metodologia centrada en la indagació i la investigació, així com les hipòtesis i les qüestions inicials definides a continuació.

OBJECTIU GENERAL:		
HIPÒTESIS:	QÜESTIÓ:	OBJECTIU:
Molt pocs centres educatius treballen els fonaments i antecedents socialment rellevants en relació amb el patrimoni cultural de la ciutat.	Com treballen les escoles de la ciutat els fonaments i els antecedents socialment rellevants del patrimoni local en l'Educació Infantil?	Conèixer quin patrimoni cultural treballen les escoles d'EI a Sabadell.

Simultàniament, es troben els objectius més concrets i específics, basats en assumptes particulars vinculats amb els instruments i el mètode que s'usarà, per tal de poder contestar al cercador determinant i general esmentat anteriorment en la taula.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:		
HIPÒTESIS:	QÜESTIÓ:	OBJECTIU:
No en tots els cicles d'Educació Infantil i els centres escolars es fomenten en les aules aprenentatges basats en l'entorn immediat, és a dir, els aspectes arquitectònics, els costums, les tradicions, els entorns naturals, entre d'altres.	En l'etapa d'Educació Infantil i en els centres educatius esdevenen factors com, la concepció i la descoberta de l'entorn immediat de la ciutat?	Descobrir com les institucions educatives treballen l'empremta que ha deixat el patrimoni local a Sabadell.
El concepte de patrimoni cultural, és un factor poc conegut per part de l'alumnat dels cicles d'Educació Infantil, i a conseqüència poc desenvolupat i introduït en les escoles del territori Sabadellenc.	El terme patrimoni cultural és un contingut poc desenvolupat i introduït en els cicles primerencs de les escoles de Sabadell?	Analitzar les principals amenaces i debilitats dels valors del patrimoni cultural del territori Sabadellenc.

3. MARC TEÒRIC:

Per a entendre la gran importància de treballar el patrimoni cultural d'una ciutat en la primera etapa educativa, és necessari fer una investigació prèvia de diversos termes esdevinguts, com ara, les ciències socials, l'educació infantil, la figura i el rol docent, el concepte educació i patrimoni cultural, entre d'altres.

3.1. QUÈ SÓN LES CIÈNCIES SOCIALS?

Les ciències socials es tracta de la disciplina encarregada de l'estudi dels processos culturals, històrics i socials que impacten en la humanitat i es vinculen a la societat. D'afegit, Emile Durkheim (1997) menciona:

“Les ciències socials ens ensenyen a entendre com som, a través d'entendre com érem.”

Tanmateix, Ortega (2014) defineix les ciències i l'educació social, en relació amb els centres educatius, com un aprenentatge disciplinari, crític i reflexiu, per tal de fomentar els objectius de millorar, abordar, transformar i al mateix temps allibera l'àmbit educatiu. Arran d'això, s'afirma que les ciències socials tenen com a funció desencadenar el pensament crític dels individus, això fa referència, a l'habilitat de poder prendre determinades decisions en vers a opinions fonamentades i raonades de forma autònoma i o conjunta. És a dir, formar éssers aptes i capaços d'entendre el medi que l'envolten i actuar en ell de manera pròpia, responsable i arbitrària.

Arran del terme esmentat, aquest pretén ser entès com una font d'aprenentatge rica per als nens i nenes, per tal d'apropar-los a comprendre, entendre, descobrir i conèixer l'entorn proper, a través d'una construcció d'identitat pròpia, tal com cita Benejam (1994):

L'ensenyament de les Ciències Socials es proposa, com sempre, ajudar l'alumne a conèixer, comprendre i actuar en el món que li ha tocat viure, però, ara, també es marca com a objectiu ajudar-lo perquè arribi a qüestionar i a interpretar les raons o interessos que han fet que el món sigui com és i no d'altre manera. (p.3)

Altrament, les ciències socials han de permetre als nens i nenes de l'etapa Infantil, el desenvolupament de la consciència local i ciutadana, ja que aquesta consciència els facilitarà la comprensió dels lligams entre els aspectes que conformen el passat, el present i alhora el futur, com també la correspondència cultural i territorial. A més, l'autor Gross (1983:86) fa ús del terme de les ciències socials, destacant una visió interdisciplinària, tal com mostra la següent cita:

L'estudi dels sistemes i subsistemes socials: el sistema social de rols i conducta de rols (la sociologia), el sistema cultural de normes de conducta o de costums (antropologia), el sistema històric de l'ordre temporal i causal dels fets humans (història) i l'ecosistema dels elements espacials i terrestres que els humans necessiten i utilitzen (geografia). (p.40)

3.2. QUIN ÉS EL VALOR DE L'ENTORN?

El concepte del medi o també conegut com l'entorn, ha estat un fet contínuament present en l'àmbit educatiu. Aquest es pot formalitzar com al conjunt d'elements, materials i béns que han esdevingut arran dels antecedents o bé la creació de la societat. Castillo i Vidaechea (1987), defineix el present concepte com:

“El camp d'interès i d'experiències pròximes a l'alumnat.” (p.7)

Aquesta casuística és d'especial interès perquè els nens i nenes dels centres educatius es familiaritzin i al mateix temps fomentin els seus aprenentatges de forma vivencial en relació als espais físics, històrics i socials que els envolten. D'altra banda, realçar l'entorn proper dins les estances escolars apropa a l'alumnat a conèixer, enriquir-se i involucrar-se en els continguts educatius a treballar d'una manera significativa i estimulante per a les criatures, Vilarrasa (2005) parla d'aquest concepte i esmenta que:

El treball sobre el mitjà local resulta més motivador perquè, tant pels continguts com pels mètodes de treball que s'utilitzen, es posen en joc aspectes afectius i sentiments de pertinença que augmenten l'interès de l'alumne i donen un sentit a l'aprenentatge més enllà del seu valor acadèmic. (p. 15)

Això no obstant, el coneixement del medi és un terme afavoridor que permet als infants arribar a desenvolupar-se en diferents àmbits, ja siguin, personals, socials i acadèmiques, que faciliten la portada a la pràctica d'un projecte incondicional, amb l'entorn en el qual viuen. Sens dubte, l'entorn és l'efecte dels lligams i les relacions de les persones amb el seu hàbitat, de manera que el coneixement i la comprensió de la societat i el món que els envolta, dona peu a conèixer els antecedents i els fets històrics del territori.

El medi o entorn en el qual vivim és un conjunt molt complex d'elements que s'interrelacionen tot formant unes xarxes que podríem anomenar paisatges, en les quals qualsevol petita variació en un dels elements, porta un canvi, de vegades molt notable, en tots els altres. (Cases. M, i Batllori. R, 1980.)

Autors, com Cases. M, i Batllori. R, segueixen línies de pensament pedagògic basades en la interrelació dels conceptes, escola i medi, així establint lligams entre els dos termes. Tanmateix, és necessari percebre l'entorn com un component valuós des d'una perspectiva educativa, ja que és un contingut que aporta als nens i nenes un punt de partida, que els hi facilita; un coneixement crític, els integra amb el seu entorn social proper, i alhora els hi serveix d'ajut per prendre responsabilitats i drets com a ciutadans i ciutadanes. Altrament, si se cerca en una font alfabètica, com ara, un diccionari el concepte de medi es pot visualitzar el sentit ampli de la paraula, com ara:

“El medi son un conjunt de costums i fets.” (S. Albertí, 1961, p.43)

3.3. QUÈ ÉS EL PATRIMONI HISTÒRIC I CULTURAL?

Per a entendre el terme de patrimoni cal adoptar una visió global i crítica que compregui el conjunt de concepcions avantpassades, històriques, culturals i socials d'un entorn determinat. En una primera instància, el patrimoni s'entén com a un desenllaç críptic, social i ampli que aprofundeix de manera conjunta els béns immaterials i materials, que evoquen les memòries pràctiques i expressives dels avantpassats. Per aquesta raó, s'ha d'entendre com un traspàs i o herència dels successos antics que evoquen a aquells actuals, aquests fets serveixen d'ajut per a comprendre la història i l'origen del present, tal com afirma González - Monfort (2019):

El patrimoni és una construcció social que es defineix en funció dels valors que li atorgui la comunitat adoptant o creadora i segons uns criteris més o menys consensuats. El patrimoni es construeix en el present per a reconstruir i reinterpretar el passat. És un dels ponts entre passat i present. Per tant, s'entén que allò que es converteix en patrimoni és perquè les persones o els grups ho seleccionen, ho valoren, ho decideixen conservar i transmetre. [...] Aquesta idea es concreta en què les persones/grups poden patrimonialitzar, però també despatrimonialitzar, i això ocorre constantment, molt més sovint del que ens imaginem. [...] En tots dos processos, la presa de decisions és conscient i voluntària, s'estableixen i apliquen uns criteris i es desenvolupen unes polítiques, que partint del passat eix contenen en el present, amb la finalitat que perdurin en el futur. (p.126 - 127).

L'autor Santisteban (2012) contrasta l'afirmació anterior i destaca que la concepció del terme patrimonial ajuda a l'alumnat a pensar de forma crítica. No obstant això, cal destacar que el terme patrimonial és un fet de pertinença tan individualitzada com alhora col·lectiva, entén aquest com al sentiment i el valor de pertànyer a un col·lectiu, una societat, un pensament o bé a una existència afectiva. És per això, que quan es parla de patrimoni s'ha de fer èmfasis en la seva principal essència, els éssers humans, Fonta, Sánchez, Macía i Cepeda (2018) citen que:

El patrimoni pertany a les persones, que són les seves creadores, hereves, legatàries, transmissores, etc. [...] el patrimoni és inseparable, precisament, d'aquestes persones, perquè estableix amb elles vincles de propietat, pertinença, transmissió, selecció, valorització [...]. Així doncs, parlar de patrimoni implica concebre la relació d'individus i grups amb elements materials, immaterials i espirituals. L'accent se situa, d'aquesta manera, en una relació i no en un bé; aquí està la clau del patrimonial, l'ànima del perfum. Si només entenem que el patrimoni són aquests béns (obres d'art, llocs, costums...), estarem ignorant una de les veritables claus del patrimoni, la seva essència: els éssers humans i, per tant, l'efecte que aquests béns produeixen sobre ells. (p.128)

Per als motius citats i esmentats anteriorment, es pot dir, que quan es parla del concepte patrimonial aquest va vinculat a la comprensió, la familiarització, la consciència i l'experimentació històrica. Així com l'educació i el procés d'ensenyament – aprenentatge d'una ciutadania crítica, afavorint la interpretació i la comprensió dels termes passats, presents i futurs.

3.3.1. QUE ÉS EL PATRIMONI CULTURAL INTAGIBLE O IMMATERIAL?

La resposta a la present qüestió es resol en la Convenció del 2003, concretament en la Conferència General de la UNESCO celebrada a París el mes d'octubre d'aquell mateix any, aquesta cita el concepte de patrimoni cultural immaterial, com:

“Els usos, representacions, expressions, coneixements i tècniques – junt amb els instruments, objectes, artefactes i espais culturals que son inherents – que les comunitats, els grups i en ocasions els individus reconeixen com part integrant del seu patrimoni cultural.”

A més a més, el text continua mencionant:

El patrimoni cultural immaterial, que es transmès de generació en generació, es recreat constantment per les comunitats i els grups en funció del seu entorn, la seva interacció amb el medi i la seva historia, així enfondint un sentiment de identitat i continuïtat i contribuint així a promoure el respecta de la diversitat cultural i la creativitat humana.

Arran de les afirmacions anteriors, s'entén com patrimoni immaterial el conjunt de característiques i trets distintius, comunicatius, materials, afectius i culturals que són particulars en una societat o bé en un grup social. Al mateix temps, aquest engloba la forma de vida, els valors adquirits, els costums, tradicions i les creences d'un determinat conjunt de persones. Tanmateix, una frase que conclou i resumeix aquest punt és:

“El patrimoni cultural immaterial crea un lligam entre el passat i el futur a través del present.”

3.3.2. QUE ÉS EL PATRIMONI CULTURAL TANGIBLE O MATERIAL?

El patrimoni cultural material és comprès per dues categories diferents, per un costat es troba el patrimoni material immoble i, d'altra banda, el patrimoni material moble. (IDPC, 2004) defineix aquests dos termes:

El patrimoni material moble és aquell que podria ser traslladat d'un lloc a un altre i comprèn col·leccions o objectes de caràcter arqueològic, etnogràfic, artístic, utilitari, documental, científic, utilitari i monuments en espai públic entre altres. En canvi, el patrimoni immoble comprèn sectors urbans, conjunts d'immobles en espais públics i construccions d'arquitectura residencial, institucional, comercial, industrial i religiosa que donen compte a una fisonomia, unes característiques i uns valors distintius i representatius per a una comunitat.

Així mateix, es pot dir que el patrimoni material moble comprèn els recursos materials arqueològics, històrics, religiosos, d'origen artesanal, etc. (Obres d'art, fotografies, manuscrits, documents...) i els immobles són conformats per obres o produccions humanes que no poden traslladar-se d'un espai a un altre. (Monuments, conjunts arquitectònics, zones tradicionals i històriques amb un valor transcendental, entre d'altres). Paral·lelament, Maria Camila (2018), expressa un pensament global en vers al present concepte i afirma:

“El patrimoni cultural tangible representa un testimoniatge i simbologia històric-cultural per a la comunitat, fa referència al passat en el present, enfortint la memòria col·lectiva a través de la seva reinterpretació, i el seu aprenentatge.” (p.11)

En concloure el present punt i donant resposta i reflexió a la qüestió "Què és el patrimoni històric i cultural?", és necessari esmentar que el concepte destacat és de gran importància i valor dins la població i la societat actual, ja que és un transmissor de comunicació i béns de caràcter històric, arquitectònic, social, simbòlic, entre d'altres, que contribueix a donar-li un sentit, una existència i un valor a la vida d'una comunitat i o un grup social concret. Endemés, és un factor essencial que representa la identitat d'un determinat conjunt de persones i el camí per a poder arribar a concedir, comprendre i entendre la diversitat i la història d'un territori i d'un poble determinat. Tanmateix, quan es parla del concepte patrimoni cultural, cal entendre'l com a una unitat col·lectiva, a causa del fet que aquest pertany a tota la ciutadania, és a dir, és teu, meu i nostra, per aquesta raó s'ha de conservar, preservar i salvaguardar. D'altra banda, en [l'Annex 9.1. Mapa Conceptual del Patrimoni Cultural \(Pàg. 27\)](#) es pot observar un mapa conceptual que clarifica amb més profunditat i detall el contingut de l'apartat.

3.4. QUINA IMPORTÀNCIA TÉ L'EDUCACIÓ INFANTIL?

L'Educació Infantil és una etapa educativa que compren a infants dels 0 fins als 6 anys, aquesta s'organitza en dos cicles de tres cursos cadascun d'ells:

- El primer cicle, també anomenat primera infància, llar d'infants o escola bressol, va dels 0 als 3 anys.
- El segon cicle, conegut com a primer ensenyament o parvulari, acull a nens i nenes amb edats de 3 a 6 anys.

No obstant, cal entendre el terme de l'Educació Infantil com a un procés que ha de contribuir de manera global al desenvolupament físic, intel·lectual, afectiu, social i moral dels menuts, és a dir, a un creixement integral. Segons Lourdes Pérez (s.d), el present concepte és entès com:

Quan parlem d'educar als infants en l'Educació Infantil, entenem per educació la formació integral dels nens i nenes que els permeti desenvolupar la seva identitat i també construir un concepte de realitat social que integri el coneixement i la capacitat de crítica, per tal de poder exercir la llibertat, la tolerància i la solidaritat en una societat plural. (p.26)

La primera infància té un valor fonamental a la vida dels nens i nenes, ja que és la primera etapa educativa i en ella s'obtenen les bases de l'aprenentatge, per tal de desenvolupar-se, créixer i concebre l'entorn que l'envolta, com també la construcció de la seva pròpia identitat. En aquesta etapa educativa a través de l'experimentació, la investigació, l'exploració, la curiositat, entre d'altres és on es consoliden els fonaments dels seus aprenentatges. És a dir, l'Educació Infantil té un valor i un pes molt important per als infants, a causa del fet que aquesta pot ser un condicionant en el transcurs de la seva vida, tal com esmenten els autors Zapata i Ceballos (2010):

“La primera infància és l'etapa de la vida que va des del naixement fins als sis anys. Les experiències viscudes pels nens i nenes durant aquests anys influeixen significativament en les seves possibilitats futures.” (p.1050)

Moya, M.V. i Rotondaro, F. (2015) menciona en un dels seus articles anomenats “*L'educació Infantil que volem: recerques i experiències*” la següent cita:

“L'aula d'infantil es converteix en un espai de múltiples trobades, on aprendre, formar-se, educar-se, respectant la singularitat de les persones, participant lliurement en una atmosfera positiva a la recerca de tota mena de sabers.” (p.3)

Així doncs, les estances educatives de l'etapa d'infantil, han de vetllar i ser un entorn beneficiós, positiu i vital perquè els nens i nenes aprenguin, participin, imaginin, es desenvolupin i somiïn a través del procés d'ensenyament – aprenentatge. Arran d'això, és essencial aclarir que totes les situacions esdevingudes tant en les estances educatives com en altres espais dels centres educatius tenen un gran valor formador. Es necessari aprofitar-les totes per a proporcionar als més menuts situacions riques en significat i aprenentatge.

3.4.1. QUE DIU EL CURRÍCULUM EN VERS L'EDUCACIÓ INFANTIL I EL VALOR DE L'ENTORN?

En el DECRET 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyament de l'Educació Infantil es defineix el concepte d'Educació infantil, com:

Una etapa educativa en la qual els infants han d'anar desenvolupant aquelles competències que els farà possible viure relacions afectives saludables amb un mateix i segures amb els altres; conèixer i interpretar l'entorn, i anar adquirint estratègies d'aprenentatge i un grau d'autonomia per poder formar part d'una societat multicultural. (p.1)

D'altra banda, la cerca i la investigació del present Treball de Final de Grau té com a propòsit donar resposta a la qüestió inicial: Com treballen els centres educatius el Patrimoni Cultural de la ciutat de Sabadell en l'etapa de l'Educació Infantil? Arran d'aquesta pregunta, és essencial fonamentar i esmentar els conceptes vinculants al medi i el patrimoni cultural que hi apareixen en el nou currículum d'Educació Infantil. On un dels objectius generals d'aquest, és que els menuts desenvolupin un seguit de competències específiques i sabers per tal d'afavorir en el seu creixement, com ara, observar i explorar l'entorn proper, natural, social i cultural, amb una actitud de curiositat, indagació i respecte.

Tanmateix, pel que fa al lligam del **DECRET d'ordenació de l'ensenyament de l'Educació Infantil de Catalunya (2022)** vers al present treball, cal destacar l'Eix 4, titulat; un infant que descobreix l'entorn amb curiositat. A continuació s'exposa una taula de continguts amb la qual es pot observar la concordança i els termes vinculats amb la temàtica a investigar:

EIX:	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES:	SABERS:
EIX 4. Un infant que forma part de la diversitat del món.	C.E.1. Avançar en la relació amb els altres en condicions d'igualtat, creant lligams, per construir la pròpia identitat basada en els valors democràtics i de respecte als drets humans.	<ul style="list-style-type: none"> • Observació i identificació de l'entorn social: l'escola, el carrer, el barri, el poble o la ciutat. • Reconeixement de pertinença a diferents grups socials. Característiques i funcions dels grups socials.
	C.E.2. Apreciar progressivament l'entorn social i cultural proper i la seva diversitat, mostrant interès i respecte per conviure.	<ul style="list-style-type: none"> • Reconeixement d'altres grups socials propers. • Coneixement de les celebracions, els costums i les tradicions etnicoculturals presents al seu entorn. • Participació en festes, tradicions, històries o llegendes de l'entorn proper i de Catalunya, i identificació els seus trets o característiques.
Departament d'Ensenyament, 2023, (p. 35 - 38)		

3.5. QUE VOL DIR SER UN DOCENT EN L'ÀMBIT DE L'EDUCACIÓ INFANTIL?

Els professionals docents en l'Educació Infantil són els encarregats de portar a terme el procés d'ensenyament – aprenentatge als infants d'entre els 0 als 6 anys. Les seves funcions i competències comprenen diferents aspectes relacionats amb el desenvolupament integral dels nens i nenes durant aquest període, la qual cosa inclou qüestions en l'àmbit físic, intel·lectual, emocional, comunicatiu i social. Tanmateix, el paper de l'adult en les primeres edats té un valor essencial en el desenvolupament global dels menuts, ja que aquests han de vetllar per al seu acompliment. Wara González (2012) parla del rol del o la docent, com:

Un bon educador no simplifica les coses per als seus alumnes, tot el contrari busca provocar el pensament dels estudiants, complicant les coses i convertint-les en un veritable desafiament. Es tracta de despertar fins i tot més la curiositat dels nens i nenes i de portar-los a aconseguir el que sols no haguessin pogut aconseguir. (p.13)

Arran d'això, és necessari destacar la importància del treball de l'autor Vigotsky (1979) i la seva teoria de les Zones de Desenvolupament Proper (ZDP).

“La zona de desenvolupament pròxim es defineix com la distància entre el nivell de resolució d'una tasca que una persona pot aconseguir actuant independentment i el nivell que pot aconseguir amb un company més competent.” (Vigotsky, 1979, citat a Coll, 2002 p.104)

Amb altres paraules, l'autor ve a dir que la interacció dels nens i nenes amb l'adult de referència, pot portar als infants a un nivell de competència major que si ho fes sol o sola. Així doncs, una de les funcions principals dels educadors i educadores és acompanyar, identificar i prendre mesures en vers a la Zona de Desenvolupament Prop, sempre atenent les necessitats, els interessos i el desenvolupament del grup de menuts.

Altrament, un aspecte clau en la tasca d'un mestre o una mestra és estar actualitzant-se constantment sobre les noves modalitats, els nous recursos i ensenyaments que hi ha en el món de l'Educació Infantil. Per aquest motiu el paper dels professionals docents no és pas una tasca fàcil, ja que requereix constància i continuïtat en la seva formació. Segons, Susanna Arànega, Francesc Imbernon i Carles Lindín (2021):

La formació permanent del professorat és una necessitat creixent i és reconeguda com un dret i un deure que s'estén a totes les funcions que poden exercir els docents. I ha de formar part intrínseca de la professió introduint aquesta necessitat des dels inicis dels estudis de professorat. (p.13)

Així doncs, cal destacar que la formació contínua dels professionals docents proporciona un ampli ventall de nous coneixements, sabers i experiències que el doten d'un enfocament més extens, per a resoldre i atendre les diferents qüestions sorgides per als nens i nenes de les estances educatives de les institucions escolars.

3.5.1. QUIN ÉS EL VALOR DEL MEDI I L'ENTORN FÍSIC, SOCIAL I CULTURAL COM A AGENT EN LA FORMACIÓ DOCENT?

En l'actualitat és necessari comprendre que els nens i nenes aprenen, es desenvolupen i es formen en diversos contextos; els centres educatius, l'entorn immediat, en el si familiar, a través de les xarxes socials i els mitjans de comunicació, entre d'altres. Tanmateix, els infants avui dia, viuen immersos en un seguit de medis socials, culturals, familiars i escolars propers, on l'aprenentatge i el coneixement d'aquests entorns pròxims els aborda un seguit de fites educatives, que els ajuda a desenvolupar-se i formar-se com a persona. Arran d'això, els plantejaments pedagògics i les propostes educatives haurien de centrar la seva visió en aquests entorns immediats, per tal d'apropar als menuts al medi social i cultural que l'envolta (Alsina, 1996.)

Paral·lelament, Otília Defis, Ferran A. Candela, Francesc Martínez, Sílvia Morón i Maria Vinuesa (2006) afirmen:

Les ciutats i els municipis d'avui són, en conjunt, el millor laboratori per a una educació coherent amb les expectatives culturals que la mateixa societat alimenta amb els seus contrastos amb el sistema formatiu. Situem, doncs, els serveis socioculturals de l'entorn urbà com un dels vèrtexs del model educatiu que proposem. (p.16)

En relació amb aquesta primera cita, es fa evident que els recursos i els serveis socials i culturals del medi urbà són un factor fonamental en la configuració d'una metodologia educativa que doni resposta amb total coherència a la certesa de les fonts culturals de la societat actual. A més a més, Otília Defis, Ferran A. Candela, Francesc Martínez, Sílvia Morón i Maria Vinuesa (2006), citen:

Les institucions culturals de la ciutat no tan sols han de donar suport a l'escola en l'acompliment de les seves funcions, sinó que han de saber projectar-se de manera que els adults del dia de demà puguin integrar, com a elements substancials per al seu desenvolupament, la utilització intel·ligent dels museus, els arxius, les biblioteques, les sales de concerts, els teatres, els cinemes, les instal·lacions esportives, i determinats components del territori urbà i extra urbà que puguin ser àmbits d'educació. (p.16)

Tenint en consideració els termes esmentats, el paper dels i les docents ha d'anar encaminat a acompanyar i guiar als nens i nenes en la seva formació a través d'un procés d'ensenyament – aprenentatge concebut com un “viatge”, i no com una obligació o destinació. D'altra banda, les aportacions del medi social, físic i cultural són instruments i recursos favorables per a la comunitat educativa, per aquesta raó, els agents actius de l'Educació Infantil, com els educadors i les educadores han de potenciar espais i lligams de reciprocitat entre els nens i nenes i l'entorn que els envolta. Així doncs, en concloure el present punt cal afirmar que apropar de manera atractiva, motivadora, estimulante i educativa la conservació i la difusió del patrimoni cultural i local, ja que aquest ajuda als nens i nenes del segon cicle d'educació infantil a conèixer el passat, el present i el futur de la ciutat on viuen.

4. PLA DE TREBALL:

A fi d'assolir els objectius formulats, és essencial dur a la pràctica, el disseny d'una organització i planificació minuciosa dels diversos processos i tasques que són necessàries realitzar. Per aquesta raó, a continuació s'exposa una graella amb especificacions mensuals dels procediments que caldrà anar desenvolupant per a poder obtenir un treball significatiu, notori i qualitatiu, com les anotacions dels termes acomplerts durant el període de temps establert. De seguit, cal esmentar que en la taula de continguts es troben diferents anotacions i conceptes els quals acullen les següents fites:

- Amb el color **taronja** es troben les modificacions i els nous plantejaments que s'han portat a terme en vers al present punt, el Pla de Treball, en relació amb la primera evidència i entrega de l'informe inicial.
- Amb el color **gris** i en *cursiva* s'esmenten les justificacions i els raonaments necessaris de cada mes en els quals s'especifica el seguiment i la portada a la pràctica del Pla de Treball establert.
- Els aspectes que es troben "~~taxats~~" són aquelles actuacions i elaboracions que NO s'han produït, a causa que el plantejament de l'activitat ha estat modificat i canviat en relació amb la primera entrega.

PLA DE TREBALL:	
QUINA IMPORTÀNCIA HA TINGUT LA INDÚSTRIA TÈXTIL EN LA CIUTAT DE SABADELL?	
COM TREBALLEN ELS CENTRES EDUCATIUS EL PATRIMONI CULTURAL DE LA CIUTAT DE SABADELL EN L'ETAPA DE L'EDUCACIÓ INFANTIL?	
MES:	TAQUES:
GENER:	<p>Afinar i desenvolupar de manera més extensa l'apartat de la <u>metodologia</u> del present treball de final de grau.</p> <p>Avançar amb la <u>disposició teòrica</u> (Fonaments teòrics) del present document.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cercar centres educatius interessats i disposats a portar a la pràctica en un futur el recurs didàctic per al <u>professional docent</u> a crear (la situació d'aprenentatge en vers al patrimoni cultural de la ciutat de Sabadell.) • Rumiar i canviar l'enfocament al Treball Final de Grau (canvi de la qüestió principal del document que dona lloc al <u>títol</u> d'aquest + <u>nou plantejament</u>.)
<p>Un cop rebut la retroacció i feta la tutoria complementària de la primera evidència, va donar lloc la cerca d'escoles que estiguessin disposades i interessades a encabir en un futur la seqüència didàctica a desenvolupar, aquesta va ser desfavorable, per diversos factors com; la manca de temps, el desinterès i les negatives dels centres educatius. Arran d'això, vaig decidir replantejar la metodologia del present Treball Final de Grau, i encaminar aquests cap a una nova perspectiva, així portant a terme una cerca i una investigació en vers a la nova qüestió inicial (el nou títol): <u>Com treballen els centres educatius el Patrimoni Cultural de la ciutat de Sabadell en l'etapa de l'Educació Infantil?</u></p>	

<p>FEBRER:</p>	<p>Perfeccionar els termes i apartats del feedback transmès en vers a la primera evidència del treball final de grau.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formular un seguit de <u>qüestions</u> determinants, per tal de poder portar a terme de manera detallada un recull d'evidències de diferents centres educatius, en una entrevista. • <u>Enviar</u> al tutor del Treball Final de Grau (Victor Pastor) les preguntes considerades de l'<u>enquesta</u>, pe a tenir el vistiplau de poder traspasar-les a diferents centres educatius. • Un cop feta la retroalimentació de l'enquesta, en el cas que calgui <u>refer</u> l'estructuració d'alguna qüestió, tornar a elaborar les preguntes de <u>manera adequada</u>. • <u>Vincular les preguntes de la entrevista amb els objectius</u> establerts a l'apartat 2. • <u>Portada a terme de les entrevistes a diversos centres educatius</u> per tal de saber si en l'etapa d'Educació Infantil treballen el neguit principal del present escrit. • <u>Elaboració dels apartats 1. PLANTEJAMENT I INTRODUCCIÓ DEL TREBALL FINAL DE GRAU i 3. MARC TEÒRIC.</u> • <u>Adaptació i modificació del punt 2. OBJECTIUS.</u>
<p><i>En el mes de febrer s'han portat a terme les tasques esmentades segons el cronograma, així seguint els plantejaments definits en la primera evidència, com la formulació de les preguntes per a realitzar les entrevistes, el consens d'aquestes amb el tutor (Victor Pastor) i la vinculació de cada qüestió amb un dels tres objectius del Treball Final de Grau. Tanmateix, en aquest mes s'han portat a cap diverses entrevistes a centres educatius de manera presencial i algunes en línia.</i></p> <p><i>A més a més, en aquest període de temps ha estat necessari seguir les fites marcades, per tal d'encabir de manera favorable i organitzada el present treball, així elaborant i refent els apartats 1. PLANTEJAMENT I INTRODUCCIÓ DEL TREBALL FINAL DE GRAU i 3. MARC TEÒRIC. Altrament, l'adaptació i la modificació del punt 2. OBJECTIUS s'ha donat segons el previst.</i></p>	
<p>MARÇ:</p>	<p>Iniciació de la unitat didàctica enfocada i encaminada a la qüestió principal; “Quina importància ha tingut la indústria tèxtil en la ciutat de Sabadell?”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Portada a terme de les entrevistes a diversos centres educatius</u> per tal de saber si en l'etapa d'Educació Infantil treballen el neguit principal del present escrit. • <u>Elaboració dels apartats 5. METODOLOGIA, 5.1. METODOLOGIA ESCOLLIDA DE LA RECERCA i 5.2. CONTEXT DE LA RECERCA i 5.3. INSTRUMENTS DE LA CERCA.</u> • <u>Iniciar l'apartat 6. ANÀLISI I INTERPRETACIÓ DELS RESULTATS.</u>
<p><i>Durant el mes de març he continuat insistint a les escoles de la ciutat de Sabadell en poder realitzar diverses entrevistes a centres educatius de manera presencial i algunes per internet, així aconseguint un total d'11 participants / centres educatius. Fet que m'ha portat a donar per finalitzat aquesta tasca.</i></p>	

<p><i>Paral·lelament, el mes de març ha estat ple de tasques a elaborar com ara l'apartat 5. METODOLOGIA, i tots els subapartats que el conformen; el 5.1. METODOLOGIA ESCOLLIDA DE LA RECERCA i 5.2. CONTEXT DE LA RECERCA, tots aquests punts han estat desenvolupats i finalitzats en el temps determinat segons el Pla de Treball plantejat. Això no obstant, la iniciació de l'apartat 6. ANÀLISI I INTERPRETACIÓ DELS RESULTATS no ha tingut cabuda en la data plantejada!</i></p>	
ABRIL:	<p>Continuar amb la portada a terme de la unitat didàctica enfocada i encaminada a la qüestió principal: “Quina importància ha tingut la indústria tèxtil en la ciutat de Sabadell?”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Continuar i <u>concloure</u> l'apartat 6. <u>ANÀLISI I INTERPRETACIÓ DELS RESULTATS</u>. • <u>Revisió</u> dels apartats 1. <u>PLANTEJAMENT I INTRODUCCIÓ DEL TREBALL FINAL DE GRAU</u>, 2. <u>OBJECTIUS</u>, 3. <u>MARC TEÒRIC</u>, 4. <u>PLA DE TREBALL</u>, 5. <u>METODOLOGIA</u> i 6. <u>ANÀLISI I INTERPRETACIÓ DELS RESULTATS</u>
<p><i>El Pla de Treball del mes d'abril s'ha complert segons les fites marcades, ja que en aquest ha tingut cabuda la iniciació i alhora la finalització de tot l'apartat 6. ANÀLISI I INTERPRETACIÓ DELS RESULTATS, així finalitzant-lo en la data estimada. A més, de la portada a terme de la revisió i les modificacions necessàries de tots els apartats que conformen la segona evidència i el lliurament del Treball Final de Grau. (1. PLANTEJAMENT I INTRODUCCIÓ DEL TREBALL FINAL DE GRAU, 2. OBJECTIUS, 3. MARC TEÒRIC, 4. PLA DE TREBALL, 5. METODOLOGIA i 6. ANÀLISI I INTERPRETACIÓ DELS RESULTATS.)</i></p>	
MAIG:	<p>Acabar d'ultimar la unitat didàctica enfocada i encaminada a la qüestió principal: “Quina importància ha tingut la indústria tèxtil en la ciutat de Sabadell?”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Perfeccionar</u> els termes i apartats necessaris un cop obtingut el feedback del Treball Final de Grau. • <u>Portar a terme</u> i acabar l'apartat 7. <u>VALORACIÓ FINAL</u>. • <u>Enviar un correu a gestió acadèmica</u> el dia 25 de maig, per tal de <u>sol·licitar el registrar el nom del Treball Final de Grau</u>. • Revisar i acabar d'ajustar aspectes de l'apartat 3. <u>MARC TEÒRIC</u>.
<p><i>En el mes de maig s'han portat a terme les tasques esmentades segons el cronograma i el Pla de Treball plantejat. Així, realitzant la resolució del punt 7. VALORACIÓ FINAL del present treball. D'altra banda, és essencial destacar que arran de la retroacció de la segona evidència i feta la tutoria complementària d'aquesta amb el tutor (Victor Pastor), he trobat necessari fer una revisió completa i ajustada de l'apartat 3. MARC TEÒRIC, per tal de donar un major significat i enriquir el meu Treball Final de Grau.</i></p>	
JUNY:	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Revisió</u> acurada i exigent de tot el document final del Treball Final de Grau. • <u>Entrega</u> definitiva del treball final de grau.

5. METODOLOGIA:

5.1. METODOLOGIA ESCOLLIDA DE LA CERCA:

El present Treball Final de Grau es basa en el marc metodològic de la investigació qualitativa, per tal d'abordar aquest estudi, és necessari tenir en consideració la qüestió principal de la cerca, és a dir, el títol del document; Com treballen els centres educatius el Patrimoni Cultural de la ciutat de Sabadell en l'etapa de l'Educació Infantil?

Tanmateix, la metodologia emprada ha estat seleccionada per diverses raons, com ara, l'entesa minuciosa i acurada del terme patrimoni cultural, la recollida de dades descriptives, la coneixença de valors i resultats en vers a l'ítem esmentat, entre d'altres. Research Journal (2016), destaca diferents factors que esdevenen en la investigació qualitativa:

La recerca qualitativa se centra a comprendre i aprofundir els fenòmens, analitzant-los des del punt de vista dels participants en el seu ambient i en relació amb els aspectes que els envolten. Normalment, és triat quan es busca comprendre la perspectiva d'individus o grups de persones als quals s'investigarà, sobre els successos que els envolten, aprofundir en les seves experiències, opinions, coneixent d'aquesta manera com subjectivament perceben la seva realitat. (p.2- 3)

Arran d'aquesta investigació qualitativa, es pretén aprofundir en l'estimació dels aspectes subjacents del terme a estudiar, com també, contribuir a l'anàlisi i el desenvolupament d'uns coneixements significatius i fonamentals en vers a l'àmbit a aprofundir. Tal com destaca l'autor Julio Mejía Navarrete (2004), en l'article "Sobre la recerca qualitativa. Nous conceptes i camps de desenvolupament":

La recerca qualitativa té com a punt central comprendre la intenció de l'acte social, això és l'estructura de motivacions que tenen els subjectes, la meta que persegueixen, el propòsit que orienta la seva conducta, els valors, sentiments, creences que ho dirigeixen cap a una fi determinada. Conèixer el paper que té la intenció en la vida d'un subjecte pot ser conscient, quan el propòsit es busca en forma manifesta i declarada, o inconscient, quan la meta és una funció latent o oculta. La recerca qualitativa aborda el món subjectiu: l'estructura de motivacions, valors, sentiments i pensaments de les persones en la seva conducta social. (p.280)

Així doncs, com diu Julio Mejía Navarrete (2004) en la seva cita, és necessari entendre la intencionalitat dels actes socials, així com, la motivació, els valors, els propòsits i les fites a assolir. Per aquesta raó, fer ús de la investigació qualitativa en la recerca de la temàtica del treball en el present estudi, simplifica la tasca exploratòria, com alhora el recull d'experiències, opinions, idees i pensaments dels participants. En concloure, cal afirmar que la recerca qualitativa proporciona un seguit de potencialitats, per tal d'entendre les accions dels professionals educatius i portar a terme l'abordatge de les qüestions de cerca concretades.

5.2. CONTEXT DE LA CERCA:

La recerca es centra en un ampli ventall de centres educatius, trobats en diferents zones i entorns de la ciutat de Sabadell, aquests són tan de titularitat pública (Escola Samuntada, Escola Virolet, Escola Tarlatana, Escola Concòrdia, Escola la Roureda i Escola Sant Julià) com de caràcter concertat (Col·legi Jesús Salvador, Escola Sant Nicolau, Vedruna Carme Sabadell, Col·legi Claret, Col·legi Tarrés). Altrament, cal mencionar que la recerca s'enfoca en els agents actius de l'Educació Infantil de les escoles anomenades amb anterioritat.

De seguit, en [l'Annex 9.2. Mapa Territorial Centres Educatius \(Pàg. 28\)](#) podeu consultar la ubicació territorial de les institucions escolars que conformen el context de la investigació.

5.3. SELECCIÓ DELS PARTICIPANTS:

El grup mestre del present Treball de Final de Grau, està compost per als referents d'aula en l'etapa educativa d'Infantil d'un gran ventall d'escoles de diferents districtes de la ciutat de Sabadell, ja que són la principal font de transmissió i de portar a la pràctica el procés d'ensenyament – aprenentatge als nens i nenes. D'altra banda, l'equip directiu dels centres educatius també entren en joc, a causa que són els encarregats de vetllar i anar agafats de la mà amb tots els professionals que intervenen en les institucions pertinents, com també de la pedagogia de l'escola formadora.

Seguidament, s'adjunta un recull de dades dels participants:

PARTICIPANTS:	ESCOLA:	CÀRREC EDUCATIU:
1	Col·legi Jesús Salvador.	Tutora d'I4.
2	Escola Samuntada.	Equip Directiu.
3	Escola Sant Nicolau.	Equip Directiu i Tutora d'I4.
4	Escola Virolet.	Equip Docent d'EI.
5	Vedruna Carme Sabadell.	Tutora d'I5.
6	Col·legi Claret.	Tutora d'I5.
7	Escola Tarlatana.	Equip Directiu i Docents d'EI.
8	Escola Concòrdia.	Tutora d'I3.
9	Escola la Roureda.	Escola Concòrdia.
10	Col·legi Tarrés.	Tutora d'I3.
11	Escola Sant Julià.	Tutora d'I3.

5.4. INSTRUMENT DE CERCA:

L'instrument de cerca escollit per a portar a la pràctica la recollida d'evidències i indicis del Treball Final de Grau, ha estat l'entrevista, tal com s'ha referit anteriorment, aquest recurs esdevé a partir d'una metodologia qualitativa que busca la descripció detallada i acurada dels termes a tractar. Paral·lelament, el concepte d'entrevista serveix d'ajut en la recerca de l'estudi, ja que a través d'ella es poden investigar i assolir els objectius plantejats, com alhora analitzar les diferents concepcions dels agents educatius de les institucions escolars seleccionades. Segons Pilar Folgueira (s.d.):

L'entrevista és una tècnica de recollida d'informació que a més de ser una de les estratègies utilitzades en processos de recerca, té ja un valor en si mateixa. On el principal objectiu d'una entrevista és obtenir informació de manera oral i personalitzada sobre esdeveniments, experiències, opinions de persones.
(p.2)

D'altra banda, en aquest instrument de cerca es troben un conjunt de preguntes que estan rumiades per a donar resolució i resposta a l'objectiu general i als específics de l'estudi. A més a més, l'entrevista és de tipus estructurada, ja que aquesta ajuda als participants a què les seves afirmacions siguin obertes i amb completa llibertat de resposta, com també a la persona investigadora a seguir el guió de manera coherent i igualitària per a tothom. Tal com cita, Raquel Lázaro (2021) l'entrevista estructurada és entesa com:

Aquella que es basa en un guió de preguntes, fonamentalment obertes (en contrast amb les preguntes que apareixen en un qüestionari, que són principalment tancades o d'opció múltiple). A tots els entrevistats se'ls fan les mateixes preguntes amb la mateixa formulació i en el mateix ordre. D'aquesta manera l'estímul és igual per a tots els entrevistats i es garanteix que la varietat en la disposició de preguntes no altera les respostes. Els entrevistats, no obstant això, tenen plena llibertat per a manifestar la seva resposta. (p.67)

Tanmateix, per tal de constatar les fites destacades en el present apartat, a continuació s'exposen un seguit de fonts de consulta, per així clarificar i observar tots els procediments i passos realitzats abans de portar a la pràctica les entrevistes als centres educatius determinats.

- En [l'Annex 9.3. Estructura de l'Entrevista \(Pàg. 29\)](#), es pot visualitzar l'estructura de l'entrevista usada, per tal de recollir les dades i les referències dels agents educatius de les escoles de Sabadell.
- L'instrument de cerca, l'entrevista, pretén donar resposta als objectius plantejats del treball, per aquesta raó en [l'Annex 9.4. Relació dels Objectius amb l'Entrevista \(Pàg. 30\)](#), es troba una taula on apareix la vinculació de l'entrevista amb els objectius definits, en ella es mostra el seguit de qüestions a portar a terme i la seva relació amb cadascun dels objectius formulats.

6. ANÀLISI I INTERPRETACIÓ DELS RESULTATS:

Un cop realitzades les entrevistes als onze centres educatius seleccionats, vegeu en [l'Annex 9.5. Transcripcions de les Entrevistes \(Pàg.31\)](#), és moment de dur a terme un seguit d'anàlisis en vers a les respostes rebudes de les vuit qüestions plantejades, per així, aprofundir i analitzar la importància que les institucions escolars del territori Sabadellenc l'hi conceben al seu entorn i al seu patrimoni cultural en l'Educació Infantil.

6.1. DADES DELS CENTRES EDUCATIUS PARTICIPANTS:

Per tal de fer l'anàlisi dels resultats obtinguts en les entrevistes portades a terme a les diverses escoles i als seus agents educatius de l'etapa d'Infantil de la ciutat de Sabadell, és de gran interès entendre i saber un seguit de dades dels participants, per tal de conèixer la situació i el context de les persones entrevistades.

En relació amb el càrrec educatiu dels participants, hi ha una gran varietat de rols i funcions entre ells i elles, tanmateix, la major part de les respostes rebudes han estat esdevingudes per a docents d'I3, així recullen un percentatge del 31%, (4 persones de les 11). Això no obstant, els membres dels equips directius dels centres escolars han estat un dels altres components amb major resposta en vers a les entrevistes portades a terme, amb un 23% de respostes (3 participants dels 11). Arran d'això, per tal de poder obtenir més informació vinculada al càrrec educatiu dels participants de l'estudi, en [l'Annex 9.6.1. Gràfic: Càrrec Educatiu \(Pàg. 53\)](#) podeu consultar més informació.

Altrament, pel que fa a la zona on estan ubicats els centres educatius participis en les entrevistes, cal esmentar que hi ha hagut una major col·laboració i resposta per escoles de la zona nord de la ciutat, així obtenint un 55% de la participació total de les onze institucions escolars (6 centres educatius dels 11 són del nord de la ciutat). Per a observar els indicadors de les zones on se situen els centres escolars participants, podeu consultar [l'Annex 9.6.2. Gràfic: Zones on se Situen els Centres Escolars \(Pàg. 53\)](#)

L'última característica esdevinguda en el present apartat, és la titularitat de les institucions escolars participants, en aquesta les escoles concertades tenen un petit major percentatge en vers als centres educatius públics, ja que la col·laboració de les escoles concertades ha estat d'un 55%, enfront del 45% d'escoles participants de l'àmbit públic. Per tal d'observar la mostra d'aquesta fita, consulteu [l'Annex 9.6.3. Gràfic: Titularitat de les Institucions Escolars \(Pàg. 54\)](#)

6.2. ANÀLISI I INTERPRETACIÓ DE LES ENTREVISTES ALS PARTICIPANTS:

Com bé s'ha esmentat en reiterades ocasions anteriorment, el principal objectiu de la investigació, va encaminat a resoldre la qüestió inicial del Treball Final de Grau: Com treballen els centres educatius el Patrimoni Cultural de la ciutat de Sabadell en l'etapa de l'Educació Infantil? Així doncs, aquest apartat del document és destinat a portar a terme l'anàlisi i la interpretació de les dades obtingudes en cadascuna de les preguntes de les entrevistes realitzades als diversos agents educatius de les 11 escoles participants.

En primer lloc, la pregunta que inicia l'entrevista és l'encaminada a comprendre l'entesa del terme patrimoni cultural segons els professionals educatius de les escoles del territori Sabadellenc. Gràcies a les respostes donades per part dels participants s'han obtingut unes afirmacions coherents i compartides entre ells, com també amb la dels autors citats en el marc teòric de l'escrit, González - Monfort (2019), així atribuint la concepció de l'ítem en qüestió, com a una mirada dels antecedents del passat que han deixat empremta en l'actualitat. Per a constatar aquesta fita, a continuació se citen algunes de les respostes esdevingudes en les entrevistes:

“És tot el que ha anat formant la ciutat de Sabadell, des d'etapes antigues de la història fins a l'actualitat. Llengua, costums, tradicions, edificis... Tot.” (Equip Directiu i Tutora d'I4. Escola Sant Nicolau.)

“Són els elements que han arribat a nosaltres a través de la història. Aquests elements els podem gaudir, visitar i són font d'aprenentatge. Ens poden fer viatjar en el temps i entendre com la societat anys enrere.” (Equip Docent d'EI. Escola Virolet.)

Paral·lelament, s'ha pogut corroborar que hi ha una manca important del treball i la portada en acció de l'educació patrimonial en la major part dels centres educatius de la ciutat de Sabadell, ja que aquesta no és una font d'aprenentatge essencial per als agents educatius de les escoles, com tampoc de l'equip de direcció d'aquestes. En [l'Annex 9.6.4. Gràfic: S'inclouen o es treballen Continguts del Patrimoni Cultural en l'etapa d'EI en els Centres Educatius de Sabadell? \(Pàg.54\)](#) es clarifica com només hi ha un nombre de tres escoles que donen importància a treballar continguts patrimonials amb els nens i nenes de l'etapa Infantil, així recollint un percentatge de 27%, enfront del 37% de la nul·la incidència del terme en qüestió en les estances educatives del territori. Tanmateix, també hi ha quatre institucions escolars les quals esmenten que aquesta posada en pràctica depèn dels centres d'interès sorgits en l'aula.

Altrament, la tercera qüestió plantejada en les entrevistes va adreçada, a com els centres educatius integren el coneixement del patrimoni cultural de Sabadell en les activitats del procés d'ensenyament - aprenentatge per als infants del cicle d'Educació Infantil, i si aquests farien ús d'algun recurs didàctic per treballar continguts relacionats amb l'entorn proper. Arran d'això, les dades obtingudes de la major part dels participants han estat diferents, ja que algunes escoles esmenten que no esdevenen continguts relacionats amb l'entorn de la ciutat.

“No necessàriament usariem un recurs didàctic per treballar el patrimoni cultural, ja que des del centre educatiu creiem que en aquest aspecte és molt difícil de treballar en l'Educació Infantil.” (Equip Directiu i Docents D'EI. Escola Tarlatana.)

Tanmateix, d'altres entitats asseguren que aquestes activitats només hi sorgeixen en cas que formin part del projecte d'aula, alhora també destaquen que si tingués algun recurs en vers a la temàtica l'utilitzarien.

“Considero que a l'etapa d'infantil treballem diferents àmbits sobre el coneixement del medi, però que no són tan directament relacionades amb el patrimoni cultural de la mateixa ciutat. Si crec que si tingués algun recurs didàctic en faria ús perquè crec que és molt enriquidor per als infants conèixer i saber més coses sobre el lloc on viuen.” (Tutora d'I4. Col·legi Jesús Salvador.)

En el DECRET 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació de l'ensenyament de l'Educació Infantil, concretament en l'Eix 4, anomenat; un infant que descobreix l'entorn amb curiositat, es destaca com a objectiu principal que els menuts de l'etapa Infantil, concretament del segon cicle educatiu, desenvolupin un seguit de competències específiques i sabers per tal d'afavorir en el seu creixement, com ara, observar i explorar l'entorn proper, natural, social i cultural, amb una actitud de curiositat, indagació i respecte. En relació amb això, hi ha diversos participants que hi comparteixen opinions i pensaments, com ara:

“Treballem els continguts relacionats amb el patrimoni relacionant-los amb les festes tradicionals catalanes. Intentem fer arribar als nostres infants la importància de mantenir les tradicions del nostre entorn. Per descomptat que tenir a l'abast recursos didàctics per treball enriqueix el treball que es pugués fer a l'aula.” (Tutora d'I3. Escola Sant Julià.)

“Amb sortides i treballar-ho a partir dels projectes perquè es pugui relacionar amb coneixements significatius pels infants.” (Tutora d'I5. Vedruna Carme Sabadell.)

D'altra banda, una de les qüestions sorgides i esdevingudes en les entrevistes ha estat destinada a conèixer, si en les escoles es fan visites o excursions a llocs, espais i entorns d'interès cultural de la ciutat, i la seva finalitat. Les afirmacions de la majoria dels centres educatius ha estat negativa, ja que cinc d'ells esmenten que és una oferta que va més adreçada per a nens i nenes de l'Educació Primària i no pas per l'etapa d'Infantil. No obstant això, hi ha un 27% dels participants que destaquen que aquestes es porten a l'acció en el cas, que els continguts treballats en l'aula vagin acord amb la temàtica de la visita. Per contra, el percentatge restant, el 27% del entrevistats, declaren que sí que fan visites a entorns culturals de la ciutat. En [l'Annex 9.6.5. Gràfic: Es fan Visites o Excursions a Entorns d'Interès Cultural de la Ciutat, en l'EI? \(Pàg.55\)](#) es pot observar el gràfic que destaca les mencions fetes.

Seguidament, un dels termes a destacar és la formació rebuda per part dels professionals docents en vers el patrimoni cultural, i si seria interessant per a ells i elles formar-se per tal de poder implementar aquests coneixements dins les estances educatives. Aquesta per unanimitat ha estat desfavorable, és a dir, no ha obtingut cap mena de formació, malgrat tot, tots els agents educatius i les seves institucions escolars creuen de gran rellevància i interès formar-se en aquest àmbit, per tal d'apropar als menuts al seu medi pròxim, tal com diu (Alsina, 1996.)

“No n'he rebut. Seria molt interessant per poder portar aquests continguts a l'aula.” (Tutora d'I5. Col·legi Claret.)

“No. Podria ser interessant per conèixer el patrimoni cultural de la ciutat i poder-lo explicar i ensenyar als infants de manera més acurada.” (Tutora d’I3. Escola Roureda.)

Vinculat amb això, 2 de les 11 escoles educatives han contestat que no creuen en la importància de formacions destinades a l’aprenentatge patrimonial, i citen:

“No hem rebut formació perquè a les visites hi ha gent especialitzada que t’ho explica.” (Equip Directiu i Tutora d’I4. Escola Sant Nicolau.)

“Crec que hi sorgeix l’interès, els mestres podem buscar la informació a la web de l’ajuntament.” (Equip Docent d’EI. Escola Virolet.)

D’afegit, la setena pregunta donava cabuda a saber què millorarien dels centres educatius i l’equip docent del qual formen part, per tal de donar valor i significat al patrimoni cultural. Un nombre elevat de participants es pronuncien, així esmentant que les seves funcions i el seu càrrec sempre ha d’estar basat en la millora dels seus coneixements, per tal de proporcionar als nens i nenes un procés d’ensenyament – aprenentatge òptim i minuciós.

“A partir dels projectes, fer un per cycle sobre el patrimoni cultural. Així no és repetitiu, però sí que es treballa el patrimoni de Sabadell.” (Tutora d’I3. Col·legi Tarrés.)

“Contemplant el patrimoni cultural a través de les activitats i les propostes que s’imparteixen dins les estances educatives.” (Tutora d’I4. Col·legi Jesús Salvador.)

En concloure el present apartat del treball, l’últim terme ha tractat plantejava la següent qüestió: Consideres que l’alumnat sap com s’ha desencadenat el patrimoni cultural que els envolta? Podries donar algun exemple de com? Exemple: El terme de la Indústria Tèxtil a través de la xemeneia que té al pati l’Escola Joanot Alisanda de Sabadell. Arran d’aquesta pregunta molts dels agents educatius coincidien en les seves respostes, així donant èmfasis a la manca de béns culturals que hi ha als voltants de les seves escoles.

“Les escoles que tenen en tocar un emblema del patrimoni cultural. Si no es deixa de banda per falta de temps, de coneixement...” (Tutora d’I5. Col·legi Claret.)

“Al barri on tenim la nostra escola tenim pocs testimonis amb valor patrimonial. Nosaltres intentem arrelar els nostres alumnes treballant i celebrant les nostres festes tradicionals, volem mantenir aquestes tradicions que formen part de la nostra cultura catalana. Els grups de primària de la nostra escola sí que es desplaça per la ciutat per visitar diferents elements patrimonials.” (Tutora d’I3. Escola Sant Julià.)

En canvi, d’altres posaven el focus en la poca i insuficient informació i transmissió rebuda per part de les persones de referència dels menuts.

“Considero que l’alumnat d’infantil no sap com s’ha desencadenat el patrimoni cultural de la seva ciutat, sovint els nens i nenes no estan informats i empapats dels aprenentatges basats en les seves “arrels” i el seu entorn proper.” (Tutora d’I3. Escola Concòrdia.)

7. CONCLUSIONS, LIMITACIONS I PROJECCIONS:

El present punt del Treball Final de Grau és el que conclou el seguit d'accions, recerques i investigacions en vers a la qüestió inicial plantejada: Com treballen els centres educatius el Patrimoni Cultural de la ciutat de Sabadell en l'etapa de l'Educació Infantil? Tanmateix, aquest apartat està dividit en tres grans blocs diferenciats; en el primer d'ells, s'esmenten les conclusions generals extretes de la cerca, així relacionant els objectius i les hipòtesis inicials amb l'anàlisi i les interpretacions dels resultats, com també el marc teòric realitzat. De seguit, en el següent apartat, s'exposen les limitacions sorgides i presentades segons la recerca, i el tercer i últim bloc és el que posa fi a l'escrit, així presentant les projeccions de cara a una futura investigació.

7.1. CONCLUSIONS FINALS:

Les conclusions finals culminen la cerca i l'aspiració de donar llum i visualització al fenomen seleccionat, com també a la rellevant tasca investigadora de com les escoles educatives de Sabadell, concretament en l'etapa infantil, fomenten la transmissió i el treball del patrimoni cultural de la ciutat en la qual resideixen els nens i nenes d'aquests centres. Així doncs, per tal de resoldre del cert els neguits i les hipòtesis sorgides en un primer moment, cal portar a terme un tancament de cadascun dels objectius plantejats al principi de la investigació, un general i dos específics.

La següent taula donà lloc a parlar en vers a l'objectiu general de la recerca, així desglossant la hipòtesi, la qüestió i l'objectiu formulat.

OBJECTIU GENERAL:		
HIPÒTESI:	QÜESTIÓ:	OBJECTIU:
Molt pocs centres educatius treballen els fonaments i antecedents socialment rellevants en relació amb el patrimoni cultural de la ciutat.	Com treballen les escoles de la ciutat els fonaments i els antecedents socialment rellevants del patrimoni local en l'Educació Infantil?	Conèixer quin patrimoni cultural treballen les escoles d'EI a Sabadell.

En la hipòtesi esdevinguda, s'afirma que molt pocs centres educatius treballen els béns i antecedents socialment rellevants en relació amb el patrimoni cultural de la ciutat. Arran d'aquest pensament i els resultats obtinguts, cal destacar que aquests han estat els previstos a escala general, ja que en l'actualitat la major part dels professionals educatius i els centres escolars del territori Sabadellenc, troben que el fet de fer valdre dins les estances infantils; l'aprenentatge i el desenvolupament dels antecedents i els béns culturals de la ciutat, és una acció educativa molt complicada de treballar. Així doncs, un 37% de les persones participants, comparteixen la nul·la incidència del terme patrimoni cultural en les seves estances educatives.

Tanmateix, algunes de les participants que hi conformen aquest elevat percentatge esmenten que si tingués alguna mena de recurs didàctic en faria ús, perquè creuen que és molt enriquidor i positiu per als infants, el fet de conèixer i saber més termes sobre el lloc on viuen. Simultàniament, cal mencionar que hi ha diverses escoles que adopten una postura neutral, així fent èmfasis a què aquest tipus de contingut es portaria a la pràctica en les institucions escolars on exerceixen com a docents, en l'hipotètic cas que el concepte patrimonial esdevingués com a projecte i centre d'interès de l'aula, per part dels nens i nenes.

No obstant això, tal com s'esmenta amb anterioritat en el punt sis del document, un 27% de les persones entrevistades, és a dir, tres escoles educatives de la ciutat de Sabadell, comparteixen pensament i criteri amb (Alsina, 1996), ja que donen especial rellevància a treballar continguts pedagògics i propostes educatives centrades en el medi social i cultural pròxim dels menuts de l'etapa Infantil. Així, establint lligams a través d'aprenentatges didàctics tant en les estances educatives, com en les múltiples sortides portades a terme per diversos indrets de la ciutat; places, biblioteques, museus, antigues fàbriques, entre d'altres. Per tots aquests raonaments esdevinguts, és necessari afirmar que l'objectiu general del present Treball Final de Grau, s'ha assolit.

Altrament, la graella que es presenta a continuació, esmenta el primer objectiu més concret de la cerca realitzada en vers al Treball Final de Grau plantejat.

OBJECTIU ESPECÍFIC:		
HIPÒTESI:	QÜESTIÓ:	OBJECTIU:
No en tots els cicles d'Educació Infantil i els centres escolars es fomenten en les aules aprenentatges basats en l'entorn immediat, és a dir, els aspectes arquitectònics, els costums, les tradicions, els entorns naturals, entre d'altres.	En l'etapa d'Educació Infantil i en els centres educatius esdevenen factors com, la concepció i la descoberta de l'entorn immediat de la ciutat?	Descobrir com les institucions educatives treballen l'empremta que ha deixat el patrimoni local a Sabadell.

En relació amb l'assoliment de l'objectiu exposat, **descobrir com les institucions educatives treballen l'empremta que ha deixat el patrimoni local a Sabadell**, és fonamental mencionar que els centres educatius de la ciutat de Sabadell tendeixen a tractar aquest contingut en els cicles d'Educació Infantil, de manera superficial. Encara que alguns d'ells fan ús de recursos didàctics, com excursions i sortides lúdiques, per tal d'introduir a l'alumnat el concepte de patrimoni local. Així doncs, es pot constatar que hi ha una manca generalitzada d'una projecció més acurada i profunda en vers a les arrels patrimonials i culturals dins de les seves programacions anuals.

Paral·lelament, un gran ventall d'agents educatius afirmen amb contundència, que aquest tipus de contingut i treball és un fet molt complicat per a abordar amb infants d'edats tan primerenques, ja que no troben factible incorporar coneixements lligats amb l'entorn i l'empremta que ha deixat el patrimoni local a Sabadell.

En concret, i amb paraules textuais citen:

“Considerem que és una etapa molt inicial per treballar aquests aspectes. Malgrat això, en els cicles d’Educació Primària, es fan sortides i visites a llocs, espais i entorns d’interès cultural de la ciutat.”
(Escola Tarlatana.)

“No s’integren el treball del patrimoni local en les estances, estaria bé tenir recursos per a poder usar-los i treballar en les aules d’Educació Infantil. Tot i això, és més habitual portar a terme aquests continguts en els cursos de primària.” (Escola Concòrdia.)

Així doncs, gràcies a l’instrument de recerca triat, l’entrevista, s’ha pogut evidenciar com hi ha una necessitat d’introduir l’educació patrimonial de la localitat, de manera més significativa dins de les propostes i les pràctiques educatives dels centres educatius de Sabadell. No obstant això, és essencial posar el focus en l’oportunitat de replantejar l’enfocament educatiu respecte el terme en qüestió, per tal d’integrar de manera acurada i vivencial el patrimoni cultural, així introduint-lo en les planificacions anuals. Tal com s’evidencia en el DECRET d’ordenació de l’ensenyament de l’Educació Infantil de Catalunya (2022), concretament en l’Eix 4; un infant que forma part de la diversitat del món.

Altrament, la tercera i última seqüència presenta el segon objectiu específic de la investigació, que va lligat a **analitzar les principals amenaces i debilitats dels valors del patrimoni cultural del territori Sabadellenc.**

OBJECTIU ESPECÍFIC:		
HIPÒTESI:	QÜESTIÓ:	OBJECTIU:
El concepte de patrimoni cultural, és un factor poc conegut per part de l’alumnat dels cicles d’Educació Infantil, i a conseqüència poc desenvolupat i introduït en les escoles del territori Sabadellenc.	El terme patrimoni cultural és un contingut poc desenvolupat i introduït en els cicles primàries de les escoles de Sabadell?	Analitzar les principals amenaces i debilitats dels valors del patrimoni cultural del territori Sabadellenc.

Arran de les respostes generades per part dels entrevistats i l’assoliment del tercer objectiu plantejat, s’han obtingut una majoria de resultats que corroboren la poca incidència del treball dels valors del patrimoni cultural del territori Sabadellenc, així revelant diverses debilitats i amenaces esdevingudes. En [l’Annex 9.7. Debilitats i Amenaces](#) podeu consultar amb més profunditat el seguit d’aspectes adversos. D’altra banda, és fonamental destacar com la figura dels agents educatius, pot arribar a ser una gran amenaça en els aprenentatges i el treball del patrimoni local a les estances educatives, ja que algunes de les participants tendeixen a infravalorar i subestimar la formació docent, amb relació a la concepció del contingut patrimonial.

Així, afirmant en les seves respostes una manca de reconeixement a la rellevància de la formació dels continguts relacionats amb els antecedents i els béns culturals de la ciutat de Sabadell, considerant que aquesta tasca és responsabilitat exclusiva d'aquelles persones que hi treballen en espais i llocs culturals.

“No hem rebut formació perquè a les visites hi ha gent especialitzada que t'ho explica.” (Equip Directiu i Tutora d'I4. Escola Sant Nicolau.)

Tanmateix, d'altres institucions escolars, mencionen no haver obtingut cap mena de formació en vers aquest àmbit, però destaquen que els professionals docents es troben en contínua formació. Tal com, afirmen Susanna Arànega, Francesc Imbernon i Carles Lindín (2021):

La formació permanent del professorat és una necessitat creixent i és reconeguda com un dret i un deure que s'estén a totes les funcions que poden exercir els docents. I ha de formar part intrínseca de la professió introduint aquesta necessitat des dels inicis dels estudis de professorat. (p.13)

Per aquesta raó, troben de gran interès poder rebre algun tipus de xerrada i o formació especialitzada amb aquest terme, per tal de poder ser concebut com a un contingut a tenir en consideració, en el procés d'ensenyament – aprenentatge dels infants. Dit això, i gràcies als resultats obtinguts de manera global per part dels participants, és essencial concloure el present apartat del Treball Final de Grau, esmentant que hi ha una necessitat de sensibilitzar i formar als professionals educatius en vers al valor del patrimoni cultural, com alhora introduir aquest terme de manera eficaç dins l'entorn educatiu.

7.2. LIMITACIONS:

Per a destacar i esmentar les limitacions sorgides durant l'elaboració i la creació del present Treball Final de Grau, cal portar a terme una reflexió objectiva en vers al transcurs de tot el procés viscut, així identificant les mancances, els neguits i els obstacles trobats, com també els recursos i les estratègies usades per a enfrontar i superar les dificultats evidenciades.

L'inici del meu plantejament i desenvolupament en vers al present treball, va ser molt caòtic, desorganitzat i complicat, ja que l'escassa consciència de la magnitud de tasques en els mesos inicials, em va suposar una gran dificultat i amenaça. Altrament, cal mencionar que la primera ideació i entrega del meu Treball Final de Grau anava adreçada a crear i elaborar una seqüència didàctica a escala interdisciplinària lligada amb el terme patrimoni cultural i la influència de la indústria tèxtil de la ciutat de Sabadell. Però a l'hora de cercar centres educatius que estiguessin disposats i interessades a encabir en un futur aquesta seqüència didàctica, em vaig trobar amb la negativa i el desinterès de les escoles. Arran d'això, vaig decidir replantejar la metodologia del present escrit, i encaminar aquests cap a una nova perspectiva, així portant a terme una cerca i una investigació en vers a la nova qüestió inicial; Com treballen els centres educatius el Patrimoni Cultural de la ciutat de Sabadell en l'etapa de l'Educació Infantil?

El canvi d'enfocament i de temàtica, em va brindar una nova actitud i posada en acció més activa i significativa del projecte. Endinsant-me, en una investigació acurada i detallada, per tal d'entendre i conèixer com les institucions escolars de la localitat Sabadellenca, treballen i desenvolupen els seus processos d'ensenyament - aprenentatge en l'etapa infantil en vers al concepte patrimoni cultural. Tanmateix, gràcies al canvi de perspectiva i direcció del present Treball Final de Grau, he pogut acomplir i indagar una qüestió socialment rellevant per a la població de la ciutat de Sabadell, com també desenvolupar habilitats que em seran de gran ajut en el meu futur professional, com a docent.

7.3. PROJECCIONS:

En el transcurs de l'elaboració del present Treball Final de Grau, han esdevingut diverses línies d'estudi, que aboquen a pensar poder portar a terme una extensió i ampliació de la investigació realitzada. Així doncs, la metodologia de recerca seleccionada ha permès donar cabuda a la resolució de la qüestió principal del document; Com treballen els centres educatius el Patrimoni Cultural de la ciutat de Sabadell en l'etapa de l'Educació Infantil?

Arran d'això, i gràcies als resultats obtinguts, s'han generat diferents consideracions addicionals i punts de partida, per tal de combatre l'absència de l'escàs treball del concepte patrimoni cultural en les escoles de la localitat Sabadellenca. Per aquesta raó, és essencial continuar posant èmfasis a la riquesa de l'aprenentatge d'aquest terme, amb una successió de propostes a desenvolupar en un futur.

La primera a destacar, parteix de la manca de coneixements i eines per part dels professionals docents dels centres educatius, per aquesta raó una proposició és la de realitzar un seguit de programes de formació permanent, per tal d'oferir cursos, tallers o seminaris als agents actius del segon cicle de l'Educació Infantil respecte al patrimoni cultural de la ciutat. Tanmateix, un altre enfocament seria la creació d'un recurs didàctic, on el terme patrimoni local encabís la proposta educativa de manera interdisciplinària. En acabar de parlar en vers a la temàtica de nous projectes sorgits del present Treball Final de Grau, un plantejament de gran magnitud podria estar la generació d'una xarxa de col·laboració i cooperació entre les entitats locals (museus, biblioteques, espais d'interès cultural, entre d'altres.) i les institucions escolars del territori de Sabadell.

8. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES:

Pons-Altés, J. M., Irigoyen, A., Grau, V., & Mata, J. C. (2021). Ciutadania compromesa i educació. propostes per al foment de la memòria democràtica.

Enciclopedia Significados, E. (2023). Ciencias sociales; qué son, ramas, conceptos y definición. Recuperat de: [Ciencias Sociales: Qué son, Ramas, Concepto y Definición - Significados](#)

Romargraf, S.A. (1961). Juventud, 55. L'Hospitalet de Ll. (Barcelona.)

Ortega, J. (2014). Educación Social y Enseñanza: Los educadores sociales en los centros educativos, funciones y modelos. Edetania, 45, 11-31.

Benejam, P. (1994). La didàctica de les Ciències Socials: estat de la qüestió. Perspectiva Escolar, 182. 2-9. Recuperat de: [Les Ciències Socials. Un pas més Núm. 182 - Rosa Sensat](#)

Alcaraz i Sebastià, R. (2008). Ciències Socials i la seua didàctica. Recuperat de: [2008_Sebastia_Ciencias-sociales-i-la-seua-didactica.pdf](#)

Castillo, J. D., & Videahea, T. (1987). El entorno en la enseñanza de las Ciencias Sociales. Ministerio de Educación.

Conseller d'Educació, Cultural i Esport. Coneixement del Medi natural, social i cultural. Recuperat de: <https://portal.edu.gva.es/noucurriculum/wp-content/uploads/sites/1918/2023/02/Coneixement-del-Medi-Natural-Social-i-Cultural.pdf>

Vilarrasa, A. (2005). El medio local como escala de análisis en la didáctica de las ciencias sociales de educación secundaria. Investigación didáctica, (4), 11- 19.

Camila, M. (2018). Patrimonio cultural tangible. Recuperat de: [ec501.pdf \(scalahed.com\)](#)

Hernández, L. (2018). ¿Qué es el patrimonio cultural inmaterial?. Recuperat de: [CO-5º-A-B-PATRIMONIO-Qu-Es-El-Patrimonio-Inmaterial-Cultural-Actividad-2-2-ETAPA.pdf \(infed.edu.ar\)](#)

González – Monfort, N. (2008). «Una investigación cualitativa y etnográfica sobre el valor educativo y el uso didáctico del patrimonio cultural». Enseñanza de las Ciencias Sociales. Revista de Investigación, 7, 23-36. Recuperat de: [Una investigación cualitativa y etnográfica sobre el valor educativo y el uso didáctico del patrimonio cultural | Enseñanza de las ciencias sociales: revista de investigación \(raco.cat\)](#)

González – Monfort, N. (2019). «La educación patrimonial, una cuestión de futuro. Reflexiones sobre el valor del patrimonio para seguir avanzando hacia una ciudadanía crítica». *El Futuro del Pasado*, 10, 123-144.

Pérez. L. (s.d). *Infància i Educació*. Recuperat de: [fp_edi_m02_u1_pdfindex \(1\).pdf](#)

Moya, M.V. & Rotondaro, F. (2015). *La Educación Infantil que queremos: investigaciones y experiencias*. ENSAYOS, *Revista de la Facultad de Educación de Albacete*, 30(2). Recuperat de: [Dialnet-LaEducacionInfantilQueQueremos-5386346.pdf](#)

DECRET 21/2023, de 7 de febrer, ordenació dels ensenyaments a educació infantil, *Diari oficial de la Generalitat de Catalunya*, Núm. 8851 (2023). Recuperat de: [1955221.pdf \(gencat.cat\)](#)

Zapata, B. E., & Ceballos, L. (2010). *Opinión sobre el rol y perfil del educador para la primera infancia*. Chile.

Gonzalez. W. (2021). *El rol de los educadores en la infancia*. Recuperat de: [El rol de los educadores en la infancia \(1\).pdf](#)

Otlía Defis (coord.), Ferran A. Candela, Francesc Martínez, Sílvia Morón i Maria Vinuesa. (2006). *La formació permanent del professorat d'educació infantil. Elements de reflexió*. Recuperat de: [549596.pdf \(ub.edu\)](#)

ALSINA, C. *El futur ja no és el que acostumava a ser*. VII Congreso Internacional de Atención a la Infancia en Edad Escolar (ENSAC). Barcelona: Rosa Sensat, 1990, pp. 147-150.

Arànega, S, Imbernon, F i Lindín, C (2021). *El professorat i el desenvolupament professional dels docents com a protagonistes del canvi*. Recuperat de: [Palau-Macaya-dossier-final-OBIPD.pdf \(ub.edu\)](#)

Mejía, J. (2004). *Sobre la investigación cualitativa: Nuevos conceptos y campos de desarrollo*. *Investigaciones Sociales*, 8(13), 277-299.

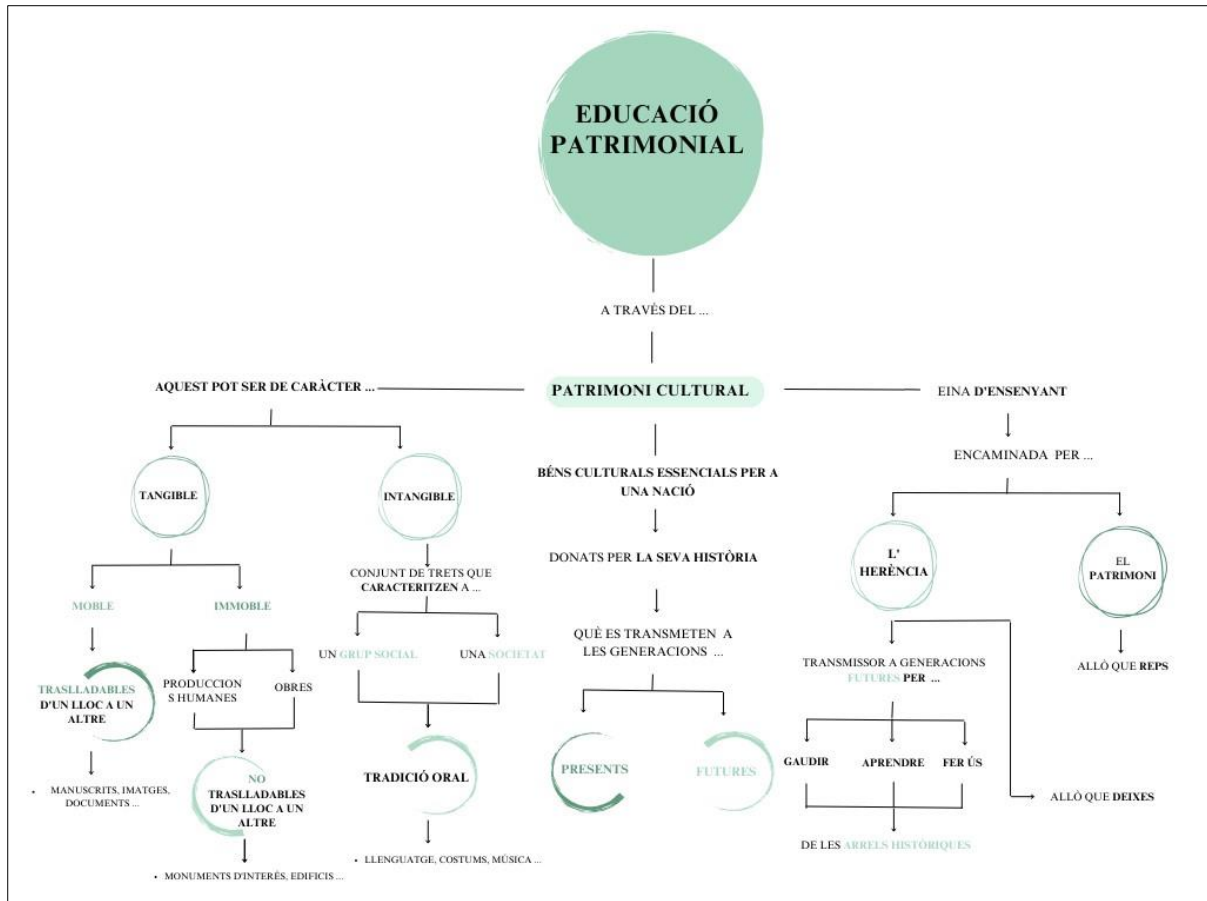
Journal, R. (2016). *La Investigación Cualitativa*. Recuperat de: [Dialnet-LaInvestigacionCualitativa-5920538.pdf](#)

Folguiras, P. (s.d) *Técnica de recogida de información: La entrevista*. Recuperat de: [entrevista pf.pdf \(ub.edu\)](#)

Tejero. J.M. (2021) *Técnica de investigación cualitativa en los ámbitos sanitarios y sociosanitarios*. Recuperat de: [content \(uclm.es\)](#)

9. ANNEXOS:

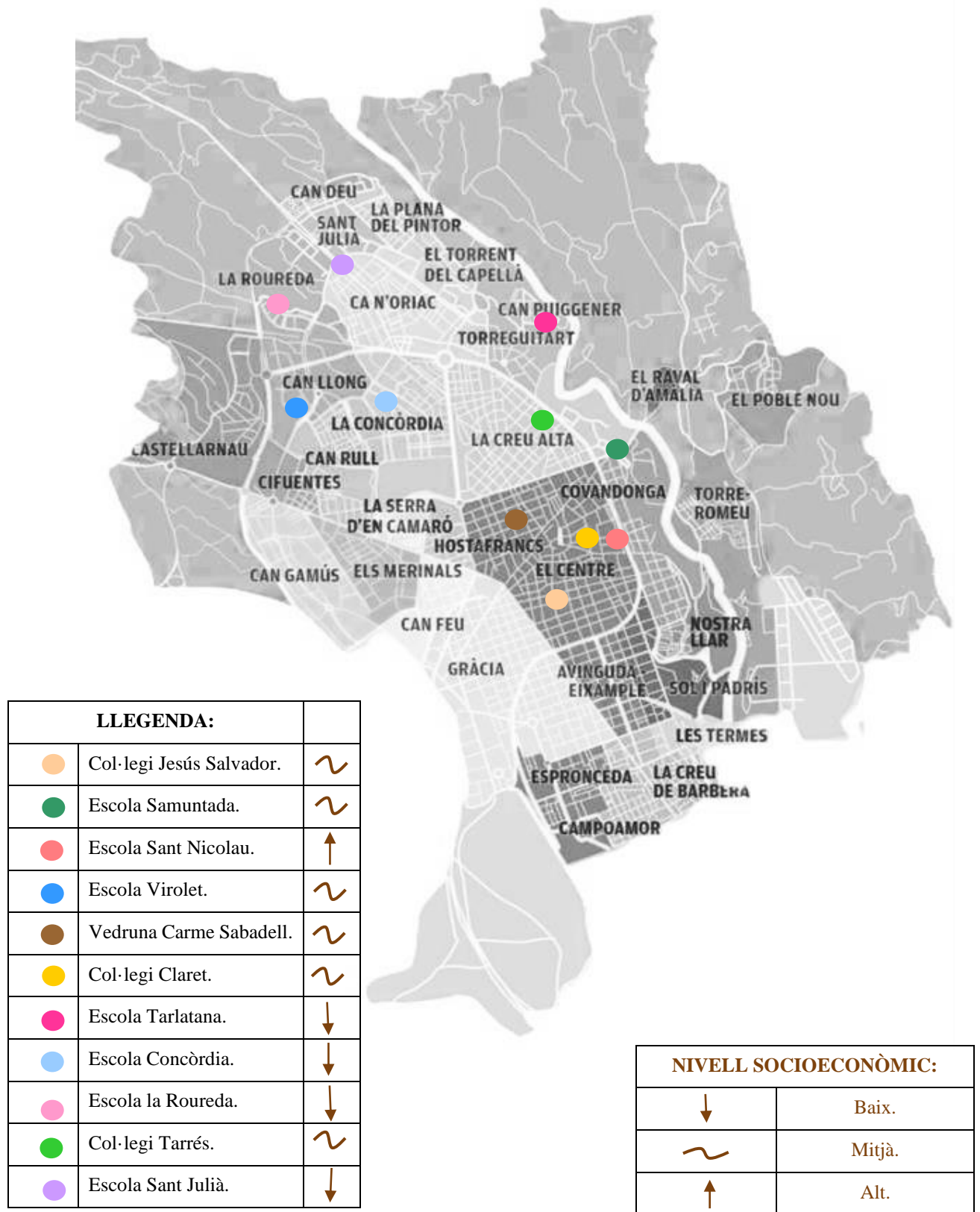
9.1. MAPA CONCEPTUAL DEL PATRIMONI CULTURAL:

A continuació, s'adjunta l'enllaç per accedir i visualitzar de manera més amplia el mateix Mapa Conceptual del Patrimoni Cultural mostrat en aquesta pàgina:

https://www.canva.com/design/DAFjo_9fVTM/lXTKwPmaLg0waMOKGJAGog/edit?utm_content=DAFjo_9fVTM&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

9.2. MAPA TERRITORIAL CENTRES EDUCATIUS:

9.3. ESTRUCTURA DE L'ENTREVISTA:

PARTICIPANT:			
ESCOLA:		CÀRREC EDUCATIU:	
1. Què entens pel concepte patrimoni cultural?			
2. En el centre educatiu on treballes, concretament en l'etapa d'infantil, s'inclou i o es treballa algun contingut relacionat amb el patrimoni cultural de la ciutat de Sabadell? Quin? <i>En el cas que la resposta sigui un no:</i> Creus important treballar aquest dins les estances educatives en aquesta etapa?			
3. Com s'integra el coneixement del patrimoni cultural de Sabadell en les activitats del procés d'ensenyament - aprenentatge per als infants del cicle d'Educació Infantil en l'escola? <i>En el cas que la resposta sigui un no:</i> Consideres que si tinguessis algun recurs didàctic de com treballar-lo en faries ús? Per què?			
4. En l'escola on treballes es fan visites o excursions a llocs, espais o entorns d'interès cultural de la ciutat? Amb quina finalitat?			
5. Hi ha un treball posterior després de fer les visites en vers el patrimoni cultural? Podries donar exemples?			
6. Has rebut alguna formació específica per treballar el patrimoni cultural a l'aula? Podries esmentar alguna? <i>En el cas que la resposta sigui un no:</i> Trobaries interessant portar a la pràctica alguna formació per tal de treballar el patrimoni cultural de la ciutat a l'aula? Per què?			
7. Que creus que l'escola i l'equip docent pot millora per donar significat o valor al patrimoni cultural?			
8. Consideres que l'alumnat sap com s'ha desencadenat el patrimoni cultural que els envolta? Podries donar algun exemple de com? <u>Exemple:</u> El terme de la Indústria Tèxtil a través de la xemeneia que té al pati l'Escola Joanot Alisanda de Sabadell. <i>En el cas que la resposta sigui un no:</i> Creus que hi ha alguna mena de factors que obstaculitzen als nens i nenes conèixer part del patrimoni cultural Sabadellenc?			

9.4. RELACIÓ DELS OBJECTIUS AMB L'ENTREVISTA:

OBJECTIU:	PREGUNTES DE L'ENTREVISTA:
<p>Conèixer quin patrimoni cultural treballen les escoles d'EI a Sabadell.</p>	<p>2. En el centre educatiu on treballes, concretament en l'etapa d'infantil, s'inclou i o es treballa algun contingut relacionat amb el patrimoni cultural de la ciutat de Sabadell? Quin?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Creus important treballar aquest dins les estances educatives en aquesta etapa?</p> <p>3. Com s'integra el coneixement del patrimoni cultural de Sabadell en les activitats del procés d'ensenyament - aprenentatge per als infants del cicle d'Educació Infantil en l'escola?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Consideres que si tinguessis algun recurs didàctic de com treballar-lo en faries ús? Per què?</p>
<p>Descobrir com les institucions educatives treballen l'empremta que ha deixat el patrimoni local a Sabadell.</p>	<p>4. En l'escola on treballes es fan visites o excursions a llocs, espais o entorns d'interès cultural de la ciutat? Amb quina finalitat?</p> <p>5. Hi ha un treball posterior després de fer les visites en vers el patrimoni cultural? Podries donar exemples?</p>
<p>Analitzar les principals amenaces i debilitats dels valors del patrimoni cultural del territori Sabadellenc.</p>	<p>6. Has rebut alguna formació específica per treballar el patrimoni cultural a l'aula? Podries esmentar alguna?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Trobaries interessant portar a la pràctica alguna formació per tal de treballar el patrimoni cultural de la ciutat a l'aula? Per què?</p> <p>7. Que creus que l'escola i l'equip docent pot millora per donar significat o valor al patrimoni cultural?</p> <p>8. Consideres que l'alumnat sap com s'ha desencadenat el patrimoni cultural que els envolta? Podries donar algun exemple de com? <u>Exemple:</u> El terme de la Indústria Tèxtil a través de la xemeneia que té al pati l'Escola Joanot Alisanda de Sabadell.</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Creus que hi ha alguna mena de factors que obstaculitzen als nens i nenes conèixer part del patrimoni cultural Sabadellenc?</p>

9.5. TRANSCRIPCIONS DE LES ENTREVISTES:

PARTICIPANT 1:			
ESCOLA:	Col·legi Jesús Salvador.	CÀRREC EDUCATIU:	Tutora d'I4.
<p>1. Què entens pel concepte patrimoni cultural?</p> <p>Entenc el patrimoni cultural com aquell conjunt de fets històrics que han deixat empremta un lloc concret (ciutat, poble, país ...)</p>			
<p>2. En el centre educatiu on treballes, concretament en l'etapa d'infantil, s'inclou i o es treballa algun contingut relacionat amb el patrimoni cultural de la ciutat de Sabadell? Quin?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Creus important treballar aquest dins les estances educatives en aquesta etapa?</p> <p>De manera directa no treballem el patrimoni de la ciutat de Sabadell focalitzant-nos en aquest fet com a centre d'interès d'algun dels nostres projectes d'aula. Però sí que és cert que en el projecte dels oficis vam anar de sortida al museu d'història de Sabadell i allà ens van parlar dels oficis que hi havia abans a la ciutat, contextualitzant-nos una mica la importància de la indústria tèxtil a la nostra ciutat.</p>			
<p>3. Com s'integra el coneixement del patrimoni cultural de Sabadell en les activitats del procés d'ensenyament - aprenentatge per als infants del cicle d'Educació Infantil en l'escola?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Consideres que si tinguessis algun recurs didàctic de com treballar-lo en faries ús? Per què?</p> <p>Considero que a l'etapa d'infantil treballem diferents àmbits sobre el coneixement del medi, però que no són tan directament relacionades amb el patrimoni cultural de la mateixa ciutat. Si crec que si tingués algun recurs didàctic en faria ús perquè crec que és molt enriquidor per als infants conèixer i saber més coses sobre el lloc on viuen.</p>			
<p>4. En l'escola on treballes es fan visites o excursions a llocs, espais o entorns d'interès cultural de la ciutat? Amb quina finalitat?</p> <p>Sí, al museu d'història de Sabadell, a l'ajuntament, alguns edificis emblemàtics com la torre de l'aigua... Amb la finalitat de conèixer el seu entorn proper.</p>			
<p>5. Hi ha un treball posterior després de fer les visites en vers el patrimoni cultural? Podries donar exemples?</p> <p>En el cas d'educació infantil després de les sortides acostumem a donar als infants un full on poden plasmar que és allò que els ha agradat més de la sortida.</p>			

- 6. Has rebut alguna formació específica per treballar el patrimoni cultural a l'aula? Podries esmentar alguna?**

En el cas que la resposta sigui un no:

Trobaries interessant portar a la pràctica alguna formació per tal de treballar el patrimoni cultural de la ciutat a l'aula? Per què?

No he fet cap formació relacionada en aquest àmbit, però estaria oberta a fer-ne, ja que crec que és molt enriquidor per als infants i molt significatiu conèixer més sobre la seva ciutat.

- 7. Que creus que l'escola i l'equip docent pot millora per donar significat o valor al patrimoni cultural?**

Contemplar el patrimoni cultural a través de les activitats i les propostes que s'imparteixen dins les estances educatives.

- 8. Consideres que l'alumnat sap com s'ha desencadenat el patrimoni cultural que els envolta? Podries donar algun exemple de com?**

Exemple: El terme de la Indústria Tèxtil a través de la xemeneia que té al pati l'Escola Joanot Alisanda de Sabadell.

En el cas que la resposta sigui un no:

Creus que hi ha alguna mena de factors que obstaculitzen als nens i nenes conèixer part del patrimoni cultural Sabadellenc?

No, crec que un dels factors que fa que els infants el desconeguin és que sovint a les aules no li donem el lloc que pertoca al patrimoni cultural, sobretot en les primeres edats.

PARTICIPANT 2:			
ESCOLA:	Escola Samuntada.	CÀRREC EDUCATIU:	Equip Directiu.
<p>1. Què entens pel concepte patrimoni cultural?</p> <p>Llegat artístic que hem de conèixer, cuidar, gaudir i difondre.</p>			
<p>2. En el centre educatiu on treballes, concretament en l'etapa d'infantil, s'inclou i o es treballa algun contingut relacionat amb el patrimoni cultural de la ciutat de Sabadell? Quin?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Creus important treballar aquest dins les estances educatives en aquesta etapa?</p> <p>Museu d'art de Sabadell. Sempre és important conèixer maneres d'expressar-se d'abans i ara.</p>			
<p>3. Com s'integra el coneixement del patrimoni cultural de Sabadell en les activitats del procés d'ensenyament - aprenentatge per als infants del cicle d'Educació Infantil en l'escola?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Consideres que si tinguessis algun recurs didàctic de com treballar-lo en faries ús? Per què?</p> <p>Sempre que estigués lligat als coneixements que estem activant a l'aula.</p>			
<p>4. En l'escola on treballes es fan visites o excursions a llocs, espais o entorns d'interès cultural de la ciutat? Amb quina finalitat?</p> <p>Sí, al museu d'art i espais públics obert (vapors, etc.)</p>			
<p>5. Hi ha un treball posterior després de fer les visites en vers el patrimoni cultural? Podries donar exemples?</p> <p>Sempre està lligat a una activitat planificada.</p>			
<p>6. Has rebut alguna formació específica per treballar el patrimoni cultural a l'aula? Podries esmentar alguna?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Trobaries interessant portar a la pràctica alguna formació per tal de treballar el patrimoni cultural de la ciutat a l'aula? Per què?</p> <p>No, però sempre és important formar-se.</p>			
<p>7. Que creus que l'escola i l'equip docent pot millora per donar significat o valor al patrimoni cultural?</p> <p>Coneixent-lo.</p>			

8. Consideres que l'alumnat sap com s'ha desencadenat el patrimoni cultural que els envolta? Podries donar algun exemple de com?

Exemple: El terme de la Indústria Tèxtil a través de la xemeneia que té al pati l'Escola Joanot Alisanda de Sabadell.

En el cas que la resposta sigui un no:

Creus que hi ha alguna mena de factors que obstaculitzen als nens i nenes conèixer part del patrimoni cultural Sabadellenc?

Desconèixer que existeix.

PARTICIPANT 3:			
ESCOLA:	Escola Sant Nicolau.	CÀRREC EDUCATIU:	Equip Directiu i Tutora d'I4.
<p>1. Què entens pel concepte patrimoni cultural?</p> <p>És tot el que ha anat formant la ciutat de Sabadell, des d'etapes antigues de la història fins a l'actualitat. (Llengua, costums, tradicions, edificis... Tot.)</p>			
<p>2. En el centre educatiu on treballes, concretament en l'etapa d'infantil, s'inclou i o es treballa algun contingut relacionat amb el patrimoni cultural de la ciutat de Sabadell? Quin?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Creus important treballar aquest dins les estances educatives en aquesta etapa?</p> <p>Parlem de la nostra ciutat, vivim a Sabadell i la nostra escola està a Sabadell. Parlem de la Biblioteca, perquè anem a visitar-la. Parlem d'algunes places perquè anem a visitar-les.</p>			
<p>3. Com s'integra el coneixement del patrimoni cultural de Sabadell en les activitats del procés d'ensenyament - aprenentatge per als infants del cicle d'Educació Infantil en l'escola?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Consideres que si tinguessis algun recurs didàctic de com treballar-lo en faries ús? Per què?</p> <p>Parlem del lloc on vivim i quins serveis hi ha. Ho tractem dins el tema de conèixe'ns a nosaltres mateixos i als altres.</p>			
<p>4. En l'escola on treballes es fan visites o excursions a llocs, espais o entorns d'interès cultural de la ciutat? Amb quina finalitat?</p> <p>Sí, moltes. Més a primària que a infantil. Amb la finalitat de conèixer-ho.</p>			
<p>5. Hi ha un treball posterior després de fer les visites en vers el patrimoni cultural? Podries donar exemples?</p> <p>Sí, després de les visites se'n fa un treball.</p> <p>Exemple: Es geolocalitza els diferents llocs que s'han visitat, es fan dibuixos al natural, simulació d'un ple de l'ajuntament, es fa una anàlisi de l'aigua del riu Ripoll...</p>			
<p>6. Has rebut alguna formació específica per treballar el patrimoni cultural a l'aula? Podries esmentar alguna?</p>			

En el cas que la resposta sigui un no:

Trobaries interessant portar a la pràctica alguna formació per tal de treballar el patrimoni cultural de la ciutat a l'aula? Per què?

No hem rebut formació perquè a les visites hi ha gent especialitzada que t'ho explica.

7. Que creus que l'escola i l'equip docent pot millora per donar significat o valor al patrimoni cultural?

Sempre es pot millorar, però el cicle mitjà de la nostra escola es treballa molt.

8. Consideres que l'alumnat sap com s'ha desencadenat el patrimoni cultural que els envolta? Podries donar algun exemple de com?

Exemple: El terme de la Indústria Tèxtil a través de la xemeneia que té al pati l'Escola Joanot Alisanda de Sabadell.

En el cas que la resposta sigui un no:

Creus que hi ha alguna mena de factors que obstaculitzen als nens i nenes conèixer part del patrimoni cultural Sabadellenc?

Sí, perquè quan ho treballen se'ls explica.

PARTICIPANT 4:			
ESCOLA:	Escola Virolet.	CÀRREC EDUCATIU:	Equip Docent d'EI.
<p>1. Què entens pel concepte patrimoni cultural?</p> <p>Són els elements que han arribat a nosaltres a través de la història. Aquests elements els podem gaudir, visitar i són font d'aprenentatge. Ens poden fer viatjar en el temps i entendre com ara la societat anys enrere.</p>			
<p>2. En el centre educatiu on treballes, concretament en l'etapa d'infantil, s'inclou i o es treballa algun contingut relacionat amb el patrimoni cultural de la ciutat de Sabadell? Quin?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Creus important treballar aquest dins les estances educatives en aquesta etapa?</p> <p>Si és un interès que sorgeix arran d'algun projecte, alguna situació d'aprenentatge, alguna festa, alguna tradició sí. Com un bolet no!</p>			
<p>3. Com s'integra el coneixement del patrimoni cultural de Sabadell en les activitats del procés d'ensenyament – aprenentatge per als infants del cicle d'Educació Infantil en l'escola?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Consideres que si tinguessis algun recurs didàctic de com treballar-lo en faries ús? Per què?</p> <p>A Sabadell dins el programa Ciutat i Escola hi ha algunes activitats relacionades amb aquest coneixement i ja ofereixen recursos didàctics.</p>			
<p>4. En l'escola on treballes es fan visites o excursions a llocs, espais o entorns d'interès cultural de la ciutat? Amb quina finalitat?</p> <p>Sí, però no són establertes. Depèn de l'any. Anar al Museu d'art de Sabadell, per exemple.</p>			
<p>5. Hi ha un treball posterior després de fer les visites en vers el patrimoni cultural? Podries donar exemples?</p> <p>Sí. Exemple: Visitar el Museu d'art de Sabadell i percebre diferències i similituds de l'abans i l'ara, veure objectes que ja no fem servir, veure els canvis, entre d'altres.</p>			

6. Has rebut alguna formació específica per treballar el patrimoni cultural a l'aula? Podries esmentar alguna?

En el cas que la resposta sigui un no:

Trobaries interessant portar a la pràctica alguna formació per tal de treballar el patrimoni cultural de la ciutat a l'aula? Per què?

Crec que hi sorgeix l'interès, els mestres podem buscar la informació a la web de l'ajuntament.

7. Que creus que l'escola i l'equip docent pot millora per donar significat o valor al patrimoni cultural?

Crec que des de l'escola podem donar valor al nostre patrimoni.

8. Consideres que l'alumnat sap com s'ha desencadenat el patrimoni cultural que els envolta? Podries donar algun exemple de com?

Exemple: El terme de la Indústria Tèxtil a través de la xemeneia que té al pati l'Escola Joanot Alisanda de Sabadell.

En el cas que la resposta sigui un no:

Creus que hi ha alguna mena de factors que obstaculitzen als nens i nenes conèixer part del patrimoni cultural Sabadellenc?

No són conscients d'aquest patrimoni. Els desconeixen. Cal fer que es facin preguntes i crear interès perquè tinguin desig d'aprendre coses sobre el patrimoni

PARTICIPANT 5:			
ESCOLA:	Vedruna Carme Sabadell.	CÀRREC EDUCATIU:	Tutora d'I5.
<p>1. Què entens pel concepte patrimoni cultural?</p> <p>Tot allò que forma part de la cultura d'un territori.</p>			
<p>2. En el centre educatiu on treballes, concretament en l'etapa d'infantil, s'inclou i o es treballa algun contingut relacionat amb el patrimoni cultural de la ciutat de Sabadell? Quin?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Creus important treballar aquest dins les estances educatives en aquesta etapa?</p> <p>Sí, a la biblioteca Vapor Badia, a l'ajuntament, les places de la ciutat, entre d'altres.</p>			
<p>3. Com s'integra el coneixement del patrimoni cultural de Sabadell en les activitats del procés d'ensenyament - aprenentatge per als infants del cicle d'Educació Infantil en l'escola?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Consideres que si tinguessis algun recurs didàctic de com treballar-lo en faries ús? Per què?</p> <p>Amb sortides i treballar-ho a partir dels projectes perquè es pugui relacionar amb coneixements significatius pels infants.</p>			
<p>4. En l'escola on treballes es fan visites o excursions a llocs, espais o entorns d'interès cultural de la ciutat? Amb quina finalitat?</p> <p>Si es portem a terme sortides relacionades amb entorns d'interès cultural de la ciutat de Sabadell, però aquestes van lligades al projecte treballat.</p>			
<p>5. Hi ha un treball posterior després de fer les visites en vers el patrimoni cultural? Podries donar exemples?</p> <p>Sí, vam visitar les termes romanes de Caldes de Montbui; ja que estàvem analitzant les parts d'una ciutat romana.</p>			
<p>6. Has rebut alguna formació específica per treballar el patrimoni cultural a l'aula? Podries esmentar alguna?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Trobaries interessant portar a la pràctica alguna formació per tal de treballar el patrimoni cultural de la ciutat a l'aula? Per què?</p> <p>Sí, per poder oferir una millor proposta educativa.</p>			

7. Que creus que l'escola i l'equip docent pot millora per donar significat o valor al patrimoni cultural?

Relacionar el patrimoni cultural de proximitat amb el que es treballa a l'escola.

8. Consideres que l'alumnat sap com s'ha desencadenat el patrimoni cultural que els envolta? Podries donar algun exemple de com?

Exemple: El terme de la Indústria Tèxtil a través de la xemeneia que té al pati l'Escola Joanot Alisanda de Sabadell.

En el cas que la resposta sigui un no:

Creus que hi ha alguna mena de factors que obstaculitzen als nens i nenes conèixer part del patrimoni cultural Sabadellenc?

El terme de la Indústria Tèxtil a través de la història del riu Ripoll

PARTICIPANT 6:			
ESCOLA:	Col·legi Claret.	CÀRREC EDUCATIU:	Tutora d'I5.
<p>1. Què entens pel concepte patrimoni cultural?</p> <p>Aquells edificis, carrers, objectes... que ens recorden el que sigut la nostra ciutat, la seva història i l'evolució fins al dia d'avui.</p>			
<p>2. En el centre educatiu on treballes, concretament en l'etapa d'infantil, s'inclou i o es treballa algun contingut relacionat amb el patrimoni cultural de la ciutat de Sabadell? Quin?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Creus important treballar aquest dins les estances educatives en aquesta etapa?</p> <p>Concretament no. Potser de forma indirecta. Considero que és un fet important, però una mica abstracte per alumnat d'infantil.</p>			
<p>3. Com s'integra el coneixement del patrimoni cultural de Sabadell en les activitats del procés d'ensenyament - aprenentatge per als infants del cicle d'Educació Infantil en l'escola?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Consideres que si tinguessis algun recurs didàctic de com treballar-lo en faries ús? Per què?</p> <p>Actualment, no s'integra de cap forma perquè no hi ha cap recurs per fer-ho. Si hi hagués un recurs didàctic el faríem servir.</p>			
<p>4. En l'escola on treballes es fan visites o excursions a llocs, espais o entorns d'interès cultural de la ciutat? Amb quina finalitat?</p> <p>Sí, però potser a partir de la primera etapa de primària.</p>			
<p>5. Hi ha un treball posterior després de fer les visites en vers el patrimoni cultural? Podries donar exemples?</p> <p>El desconec, però a primària es fan activitats prèvies a la sortida.</p>			
<p>6. Has rebut alguna formació específica per treballar el patrimoni cultural a l'aula? Podries esmentar alguna?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Trobaries interessant portar a la pràctica alguna formació per tal de treballar el patrimoni cultural de la ciutat a l'aula? Per què?</p> <p>No n'he rebut. Seria molt interessant per poder portar aquests continguts a l'aula.</p>			

7. Que creus que l'escola i l'equip docent pot millora per donar significat o valor al patrimoni cultural?

Sempre hi ha espai per la millora i crec que seria interessant ampliar els continguts en aquest àmbit.

8. Consideres que l'alumnat sap com s'ha desencadenat el patrimoni cultural que els envolta? Podries donar algun exemple de com?

Exemple: El terme de la Indústria Tèxtil a través de la xemeneia que té al pati l'Escola Joanot Alisanda de Sabadell.

En el cas que la resposta sigui un no:

Creus que hi ha alguna mena de factors que obstaculitzen als nens i nenes conèixer part del patrimoni cultural Sabadellenc?

Sí, però tal com diu l'exemple, les escoles que tenen en tocar un emblema del patrimoni cultural. Si no es deixa de banda per falta de temps, de coneixement...

PARTICIPANT 7:			
ESCOLA:	Escola Tarlatana.	CÀRREC EDUCATIU:	Equip Directiu i Docents d'EI.
<p>1. Què entens pel concepte patrimoni cultural?</p> <p>Història de la ciutat.</p>			
<p>2. En el centre educatiu on treballes, concretament en l'etapa d'infantil, s'inclou i o es treballa algun contingut relacionat amb el patrimoni cultural de la ciutat de Sabadell? Quin?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Creus important treballar aquest dins les estances educatives en aquesta etapa?</p> <p>Considerem que és una etapa molt inicial per treballar aquests aspectes.</p>			
<p>3. Com s'integra el coneixement del patrimoni cultural de Sabadell en les activitats del procés d'ensenyament - aprenentatge per als infants del cicle d'Educació Infantil en l'escola?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Consideres que si tinguessis algun recurs didàctic de com treballar-lo en faries ús? Per què?</p> <p>No necessàriament usaríem un recurs didàctic per treballar el patrimoni cultural, ja que des del centre educatiu creiem que en aquest aspecte és molt difícil de treballar en l'Educació Infantil.</p>			
<p>4. En l'escola on treballes es fan visites o excursions a llocs, espais o entorns d'interès cultural de la ciutat? Amb quina finalitat?</p> <p>En els cicles de primària, sí.</p>			
<p>5. Hi ha un treball posterior després de fer les visites en vers el patrimoni cultural? Podries donar exemples?</p> <p>Sempre hi ha un treball abans i després de la visita. Reflexions conjuntes. Valorar aprenentatges.</p>			
<p>6. Has rebut alguna formació específica per treballar el patrimoni cultural a l'aula? Podries esmentar alguna?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Trobaries interessant portar a la pràctica alguna formació per tal de treballar el patrimoni cultural de la ciutat a l'aula? Per què?</p> <p>No sabem si seria necessari.</p>			

7. Que creus que l'escola i l'equip docent pot millora per donar significat o valor al patrimoni cultural?

Que tots els docents coneguïn bé la ciutat.

8. Consideres que l'alumnat sap com s'ha desencadenat el patrimoni cultural que els envolta? Podries donar algun exemple de com?

Exemple: El terme de la Indústria Tèxtil a través de la xemeneia que té al pati l'Escola Joanot Alisanda de Sabadell.

En el cas que la resposta sigui un no:

Creus que hi ha alguna mena de factors que obstaculitzen als nens i nenes conèixer part del patrimoni cultural Sabadellenc?

Possiblement, no els expliquen moltes coses de la seva ciutat.

PARTICIPANT 8:			
ESCOLA:	Escola Concòrdia.	CÀRREC EDUCATIU:	Tutora d'I3.
<p>1. Què entens pel concepte patrimoni cultural?</p> <p>Tot allò que implica a la nostra ciutat, museus, llocs d'interès, entre d'altres.</p>			
<p>2. En el centre educatiu on treballes, concretament en l'etapa d'infantil, s'inclou i o es treballa algun contingut relacionat amb el patrimoni cultural de la ciutat de Sabadell? Quin?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Creus important treballar aquest dins les estances educatives en aquesta etapa?</p> <p>Hi ha la setmana cultural, aquest any ha sigut sobre "fa cent anys" i aquí s'ha treballat varies aspectes sobre Sabadell, de com era abans i ara.</p>			
<p>3. Com s'integra el coneixement del patrimoni cultural de Sabadell en les activitats del procés d'ensenyament - aprenentatge per als infants del cicle d'Educació Infantil en l'escola?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Consideres que si tinguessis algun recurs didàctic de com treballar-lo en faries ús? Per què?</p> <p>No s'integren, estaria bé tenir recursos per a poder usar-los i treballar en les aules d'Educació Infantil.</p>			
<p>4. En l'escola on treballes es fan visites o excursions a llocs, espais o entorns d'interès cultural de la ciutat? Amb quina finalitat?</p> <p>Depèn el curs, però habitualment es porten a terme en els cursos de primària.</p>			
<p>5. Hi ha un treball posterior després de fer les visites en vers el patrimoni cultural? Podries donar exemples?</p> <p>Sempre hi ha un treball previ i un a posterior, quan es fan sortides. Un exemple seria la iniciació de converses inicials abans de realitzar-la per tal de saber quins aspectes coneixen i un cop feta la visita s'estableixen espais de conversa a posterior, etc.</p>			
<p>6. Has rebut alguna formació específica per treballar el patrimoni cultural a l'aula? Podries esmentar alguna?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Trobaries interessant portar a la pràctica alguna formació per tal de treballar el patrimoni cultural de la ciutat a l'aula? Per què?</p> <p>No, podria estar interessant i enriquidor.</p>			

7. Que creus que l'escola i l'equip docent pot millora per donar significat o valor al patrimoni cultural?

No ho sé del cert, considero que tot varia segons els projectes que es treballi en cada curs, una millora podria ser la indagació, investigació i formació amb relació al projecte i als continguts a desenvolupar.

8. Consideres que l'alumnat sap com s'ha desencadenat el patrimoni cultural que els envolta? Podries donar algun exemple de com?

Exemple: El terme de la Indústria Tèxtil a través de la xemeneia que té al pati l'Escola Joanot Alisanda de Sabadell.

En el cas que la resposta sigui un no:

Creus que hi ha alguna mena de factors que obstaculitzen als nens i nenes conèixer part del patrimoni cultural Sabadellenc?

Considero que l'alumnat d'infantil no sap com s'ha desencadenat el patrimoni cultural de la seva ciutat, sovint els nens i nenes no estan informats i empapats dels aprenentatges basats en les seves "arrels" i el seu entorn proper.

PARTICIPANT 9:			
ESCOLA:	Escola la Roureda.	CÀRREC EDUCATIU:	Tutora d'I3.
<p>1. Què entens pel concepte patrimoni cultural?</p> <p>Tots aquells moviments culturals (modernisme, gòtic, barroc, etc.) que han aportat un canvi de mirada a través del folklore i costums d'una societat, ja sigui material com immaterial (edificis, pintures, literatura, danses, etc.)</p>			
<p>2. En el centre educatiu on treballes, concretament en l'etapa d'infantil, s'inclou i o es treballa algun contingut relacionat amb el patrimoni cultural de la ciutat de Sabadell? Quin?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Creus important treballar aquest dins les estances educatives en aquesta etapa?</p> <p>No. Seria interessant treballar-lo a l'aula per acostar el patrimoni cultural de la seva ciutat dels infants.</p>			
<p>3. Com s'integra el coneixement del patrimoni cultural de Sabadell en les activitats del procés d'ensenyament - aprenentatge per als infants del cicle d'Educació Infantil en l'escola?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Consideres que si tinguessis algun recurs didàctic de com treballar-lo en faries ús? Per què?</p> <p>S'integra amb rutines, contes, jocs de falda, cantarelles, faules, etc. Depèn de com fos aquest recurs didàctic, de com es treballés amb els infants i quins continguts es desenvoluparien..</p>			
<p>4. En l'escola on treballes es fan visites o excursions a llocs, espais o entorns d'interès cultural de la ciutat? Amb quina finalitat?</p> <p>Sí. Per acostar l'oferta cultural de la ciutat als infants i en gaudeixin.</p>			
<p>5. Hi ha un treball posterior després de fer les visites en vers el patrimoni cultural? Podries donar exemples?</p> <p>Sí. Dibuix sobre la visita, rotllanes per parlar de la sortida. Com també hi ha un previ de les sortides anticipant com serà la sortida.</p>			
<p>6. Has rebut alguna formació específica per treballar el patrimoni cultural a l'aula? Podries esmentar alguna?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Trobaries interessant portar a la pràctica alguna formació per tal de treballar el patrimoni cultural de la ciutat a l'aula? Per què?</p> <p>No. Podria ser interessant per conèixer el patrimoni cultural de la ciutat i poder-lo explicar i ensenyar als infants de manera més acurada.</p>			

7. Que creus que l'escola i l'equip docent pot millora per donar significat o valor al patrimoni cultural?

Conèixer més el patrimoni cultural de la ciutat.

8. Consideres que l'alumnat sap com s'ha desencadenat el patrimoni cultural que els envolta? Podries donar algun exemple de com?

Exemple: El terme de la Indústria Tèxtil a través de la xemeneia que té al pati l'Escola Joanot Alisanda de Sabadell.

En el cas que la resposta sigui un no:

Creus que hi ha alguna mena de factors que obstaculitzen als nens i nenes conèixer part del patrimoni cultural Sabadellenc?

No. Crec que sí. Com les dificultats logístiques per sortir més d'excursió que conèixer el barri i la ciutat.

PARTICIPANT 10:			
ESCOLA:	Col·legi Tarrés.	CÀRREC EDUCATIU:	Tutora d'I3.
<p>1. Què entens pel concepte patrimoni cultural?</p> <p>El que heretem de la nostra ciutat, l'arquitectura, la història, les tradicions, l'art...</p>			
<p>2. En el centre educatiu on treballes, concretament en l'etapa d'infantil, s'inclou i o es treballa algun contingut relacionat amb el patrimoni cultural de la ciutat de Sabadell? Quin?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Creus important treballar aquest dins les estances educatives en aquesta etapa?</p> <p>Es treballen les festes populars. Depèn el projecte de cada classe (l'escola treballa a partir de projectes, durant el curs cada classe fan dos projectes) a vegades aquestes són de les diferents estructures de cases de Sabadell, o treballar diferents autors. I quan els projectes són relacionats amb la ciutat es fan sortides als museus de Sabadell, a la Torre de l'aigua, itineraris per veure cases de Sabadell...Sí, penso que és important que des de petits sàpiguen com és el seu entorn proper i coneixin, amb mesura de la seva edat, el patrimoni que hi ha a Sabadell.</p>			
<p>3. Com s'integra el coneixement del patrimoni cultural de Sabadell en les activitats del procés d'ensenyament - aprenentatge per als infants del cicle d'Educació Infantil en l'escola?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Consideres que si tinguessis algun recurs didàctic de com treballar-lo en faries ús? Per què?</p> <p>A partir del treball per projectes.</p>			
<p>4. En l'escola on treballes es fan visites o excursions a llocs, espais o entorns d'interès cultural de la ciutat? Amb quina finalitat?</p> <p>Sí, amb la finalitat d'obtenir coneixements sobre el projecte que fan i, per tant, sobre la ciutat on viuen.</p>			
<p>5. Hi ha un treball posterior després de fer les visites en vers el patrimoni cultural? Podries donar exemples?</p> <p>Sí, com treballen per projectes un cop s'ha fet la visita a l'aula es posa en comú i s'amplia la xarxa que tenen del projecte. Aquesta xarxa la fan entre tots els infants i l'adult referent.</p>			

6. Has rebut alguna formació específica per treballar el patrimoni cultural a l'aula? Podries esmentar alguna?

En el cas que la resposta sigui un no:

Trobaries interessant portar a la pràctica alguna formació per tal de treballar el patrimoni cultural de la ciutat a l'aula? Per què?

No he rebut cap formació. Penso que és important tenir formació de com treballar el patrimoni cultural, ja que és important saber tot el que tenim a la nostra ciutat. I d'aquesta manera poder donar aquesta informació, d'una manera adequada, als infants.

7. Que creus que l'escola i l'equip docent pot millora per donar significat o valor al patrimoni cultural?

A partir dels projectes, fer un per cycle sobre el patrimoni cultural. Així no és repetitiu, però sí que es treballa el patrimoni de Sabadell.

8. Consideres que l'alumnat sap com s'ha desencadenat el patrimoni cultural que els envolta? Podries donar algun exemple de com?

Exemple: El terme de la Indústria Tèxtil a través de la xemeneia que té al pati l'Escola Joanot Alisanda de Sabadell.

En el cas que la resposta sigui un no:

Creus que hi ha alguna mena de factors que obstaculitzen als nens i nenes conèixer part del patrimoni cultural Sabadellenc?

L'alumnat d'infantil, majoritàriament, no sap com s'ha desencadenat el patrimoni cultural de Sabadell. Només saben allò que se li ha explicat i que recorden. A infantil, penso, que és difícil explicar-los com s'ha desencadenat certa part del patrimoni cultural, però sí que es pot treballar altres aspectes del patrimoni cultural.

PARTICIPANT 11:			
ESCOLA:	Escola Sant Julià.	CÀRREC EDUCATIU:	Tutora d'I3.
<p>1. Què entens pel concepte patrimoni cultural?</p> <p>Són aquells elements de la ciutat amb una importància històrica, tant siguin materials com edificis, o no tangibles com puguin ser les tradicions i la llengua.</p>			
<p>2. En el centre educatiu on treballes, concretament en l'etapa d'infantil, s'inclou i o es treballa algun contingut relacionat amb el patrimoni cultural de la ciutat de Sabadell? Quin?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Creus important treballar aquest dins les estances educatives en aquesta etapa?</p> <p>Actualment, a Infantil no treballem continguts específics sobre el patrimoni cultural material. Sí que tenim present el nostre patrimoni quan programem activitats relacionades amb les festes tradicionals més properes als nostres alumnes, celebracions arrelades al llarg dels anys i que volem continuar conservant. Els grups de primària sí que treballen continguts relacionats amb el patrimoni cultural material (edificis, museus, Ajuntament...)</p>			
<p>3. Com s'integra el coneixement del patrimoni cultural de Sabadell en les activitats del procés d'ensenyament - aprenentatge per als infants del cicle d'Educació Infantil en l'escola?</p> <p><i>En el cas que la resposta sigui un no:</i></p> <p>Consideres que si tinguessis algun recurs didàctic de com treballar-lo en faries ús? Per què?</p> <p>Treballem els continguts relacionats amb el patrimoni relacionant-los amb les festes tradicionals catalanes. Intentem fer arribar als nostres infants la importància de mantenir les tradicions del nostre entorn. Per descomptat que tenir a l'abast recursos didàctics per treball enriquiria el treball que es pogués fer a l'aula.</p>			
<p>4. En l'escola on treballes es fan visites o excursions a llocs, espais o entorns d'interès cultural de la ciutat? Amb quina finalitat?</p> <p>A Educació Infantil no fem sortides d'aquest tipus. Enguany hem fet una sortida a un parc proper a l'escola coincidint amb el dijous gras.</p>			
<p>5. Hi ha un treball posterior després de fer les visites en vers el patrimoni cultural? Podries donar exemples?</p> <p>En el cas de la sortida esmentada anteriorment, es va fer un treball previ sobre la celebració del dijous gras i el seu significat.</p>			

- 6. Has rebut alguna formació específica per treballar el patrimoni cultural a l'aula? Podries esmentar alguna?**

En el cas que la resposta sigui un no:

Trobaries interessant portar a la pràctica alguna formació per tal de treballar el patrimoni cultural de la ciutat a l'aula? Per què?

Fins ara no hem fet cap formació sobre aquest tema. Seria interessant poder-ho fer. Aquesta formació hauria de ser pràctica i didàctica, que ens donés informació sobre el patrimoni cultural de la ciutat que poguéssim després portar a l'aula.

- 7. Que creus que l'escola i l'equip docent pot millora per donar significat o valor al patrimoni cultural?**

Potser fer alguna formació didàctica sobre com treballar a l'escola els continguts relacionats amb aquest patrimoni.

- 8. Consideres que l'alumnat sap com s'ha desencadenat el patrimoni cultural que els envolta? Podries donar algun exemple de com?**

Exemple: El terme de la Indústria Tèxtil a través de la xemeneia que té al pati l'Escola Joanot Alisanda de Sabadell.

En el cas que la resposta sigui un no:

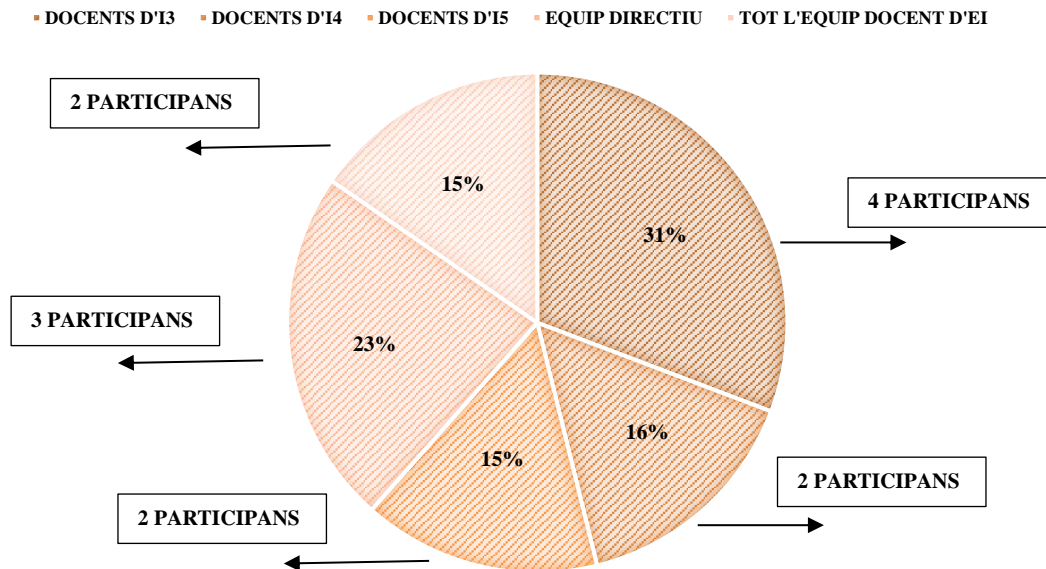
Creus que hi ha alguna mena de factors que obstaculitzen als nens i nenes conèixer part del patrimoni cultural Sabadellenc?

Al barri on tenim la nostra escola tenim pocs testimonis amb valor patrimonial. Nosaltres intentem arrelar els nostres alumnes treballant i celebrant les nostres festes tradicionals, volem mantenir aquestes tradicions que formen part de la nostra cultura catalana. Els grups de primària de la nostra escola sí que es desplacen per la ciutat per visitar diferents elements patrimonials.

9.6. GRÀFICS DE LES ENTREVISTES:

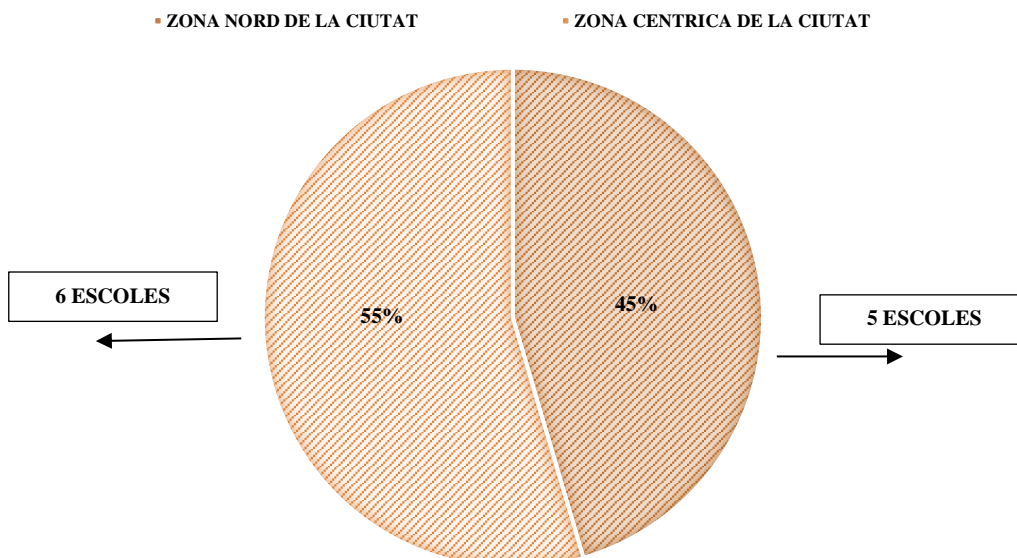
9.6.1. GRÀFIC: CÀRREC EDUCATIU DE LES PARTICIPANTS

CÀRREC EDUCATIU:

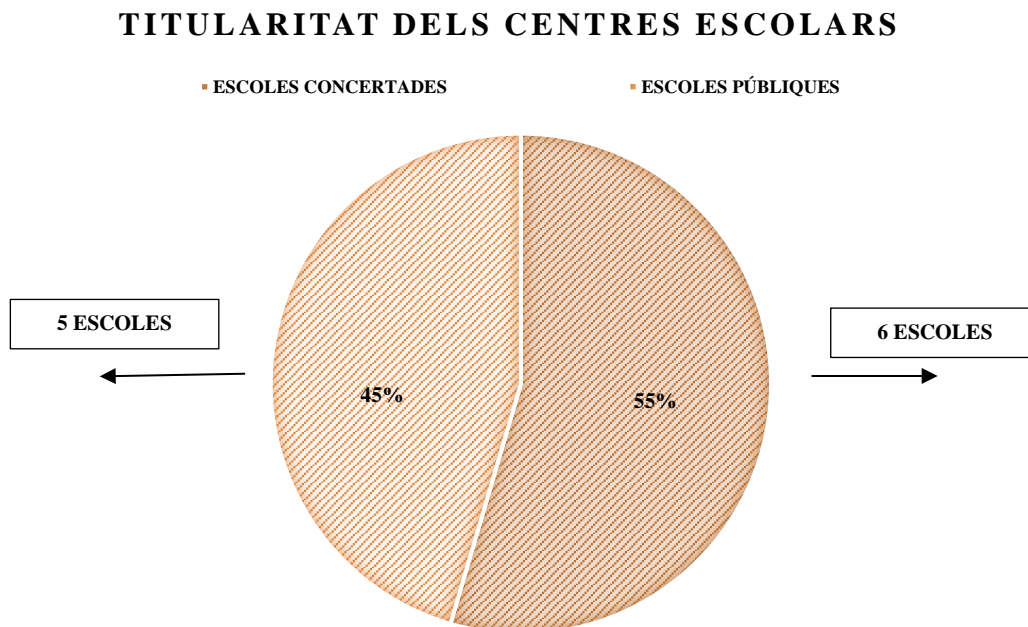

9.6.2. GRÀFIC: ZONES ON ES TROBEN ELS CENTRES EDUCATIUS PARTICIPANTS

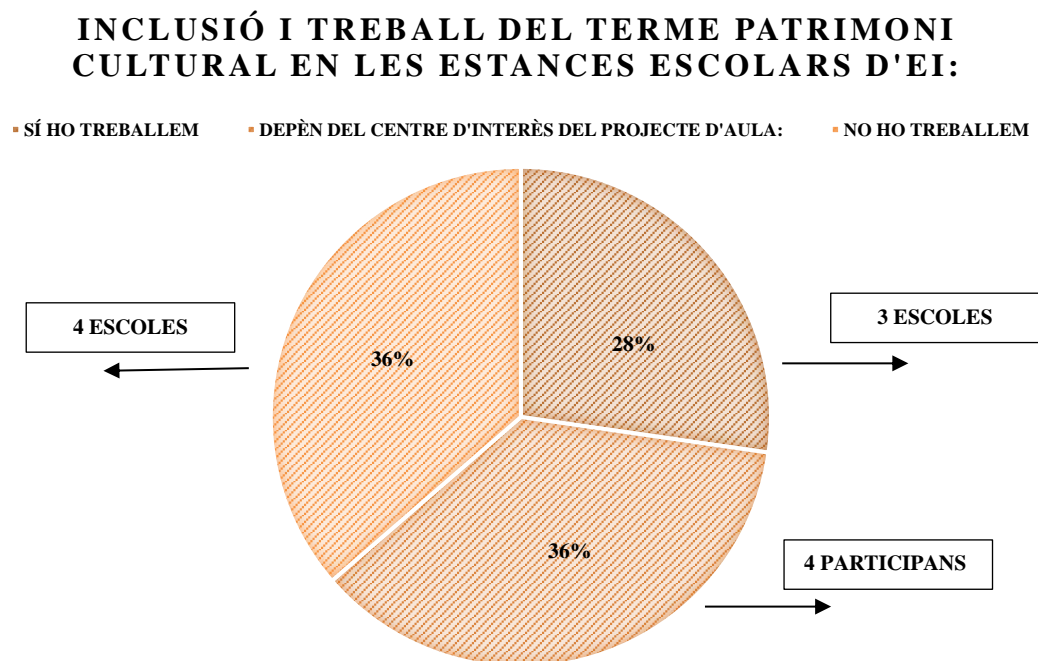
ZONES ON ES SITUEN ELS CENTRES ESCOLARS

9.6.3. GRÀFIC: TITULARITAT DE LES INSTITUCIONS ESCOLARS PARTICIPANTS

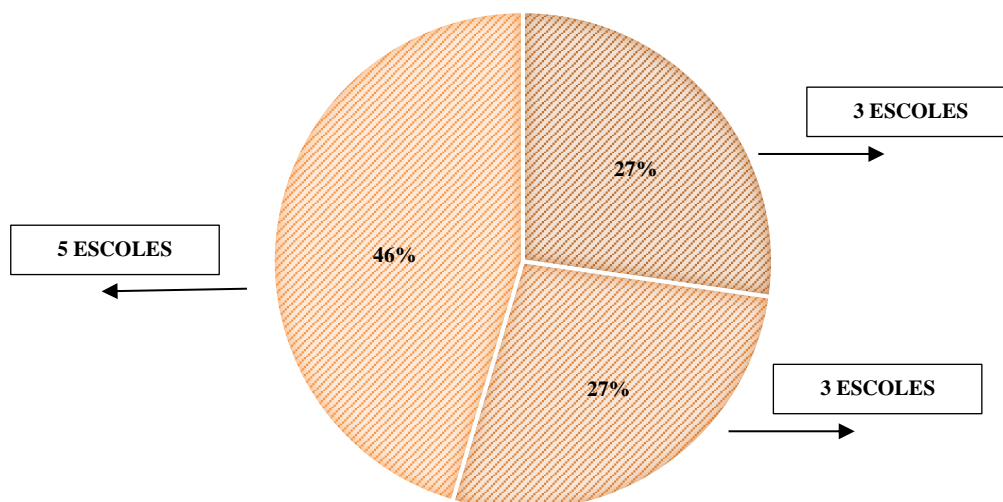
9.6.4. GRÀFIC: S'INCLOUEN O ES TREBALLEN CONTINGUTS DEL PATRIMONI CULTURAL EN L'ETAPA D'EI EN ELS CENTRES EDUCATIUS DE SABADELL?

9.6.5. GRÀFIC: ÉS FAN VISITES O EXCURSIONS A ENTORNS D'INTERÈS CULTURALS DE LA CIUTAT:

VISITES I EXCURSIONS A ENTORNS D'INTERÈS CULTURALS DE LA CIUTAT:

■ SÍ ES FAN ■ DEPEN DEL CENTRE D'INTERES DEL PROJECTE D'AULA: ■ EN L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

9.7. DEBILITATS I AMENACES:

9.7.1. DEBILITATS DE NO TREBALLAR EL PATRIMONI CULTURAL A L'EI:

DEBILITATS	CONSEQÜÈNCIA DE NO TREBALLAR EL PATRIMONI CULTURAL A L'EI:
PÈRDUA D'OPORTUNITATS DE CONEIXAMENTS I APRENTATGES:	L'absència del treball patrimonial, en les escoles de la ciutat de Sabadell, pot arribar a suposar una pèrdua de béns i tradicions culturals, ja que en molts casos la transmissió i l'estimació del terme, no seguirà transcendent de generació en generació.
DESCONEIXAMENT DEL PATRIMONI CULTURAL:	Els nens i nenes de l'etapa educativa d'infantil, del centres educatius Sabadellencs, poden créixer amb la manca i l'entesa de l'entorn que els envolta, així deixant de costat l'adhesió de termes com els antecedents històrics, les arrels culturals, els espais d'interès de la localitat, entre d'altres.

9.7.2. AMENACES DE NO TREBALLAR EL PATRIMONI CULTURAL A L'EI:

AMENACES:	CONSEQUÈNCIA DE NO TREBALLAR EL PATRIMONI CULTURAL A L'EI:
INEXISTÈNCIA DE FORMACIÓ DOCENT:	La falta de formació específica en vers al patrimoni cultural, per part dels agents educatius del segon cicle de l'Educació Infantil de Sabadell. Repercuteix, en la carència de poder introduir el treball i l'aprenentatge de manera significativa i favorable en les programacions d'aula, fet que denota una afectació en la qualitat del procés d'ensenyament – aprenentatge dels menuts amb el seu entorn pròxim.
DESUNIÓ SOCIAL I CULTURAL:	El fet de no posar en valor els coneixements i els aprenentatges del patrimoni cultural en la primera infància, pot arribar a abordar una desunió social i cultural en les criatures, respecta a les costums i les tradicions locals.

9.8. CERTIFICAT ASSOLIMENT DEL CURS:

 Universitat Autònoma de Barcelona Servei de Biblioteques	
CERTIFICAT	
Zamora Navarro, Laura	
ha superat satisfactòriament el curs virtual:	
<i>EINES I RECURSOS QUE T'OFEREIXEN LES BIBLIOTEQUES PER REALITZAR EL TEU TREBALL ACADEMIC [M061817]</i>	
Durada del curs:	6:30 hores
Qualificació obtinguda:	10,00
Curs acadèmic 2023-2024	
Certificat emès pel Servei de Biblioteques UAB en data 26 de gener 2024	

